Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

28 (94)

JOI, 10 IULIE 1969, ANUL III

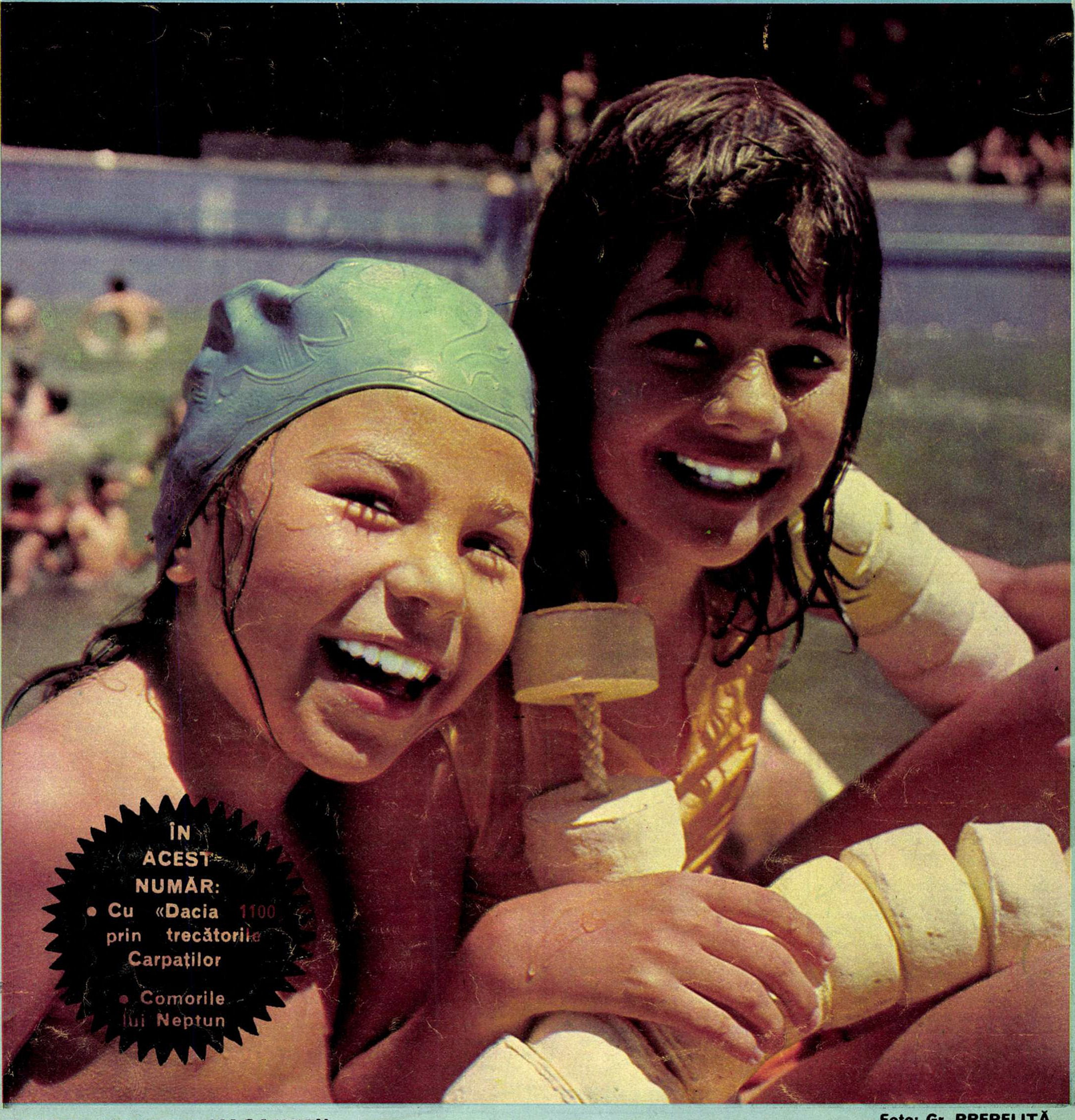

ÎN ACEST NUMĂR:

- Cu «Dacia 1100 prin trecătorile Carpaților
- Comorile lui Neptun

DULCE-I SOARELE VACANȚEI!

Foto: Gr. PREPELIȚĂ

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în municipiul Constanța

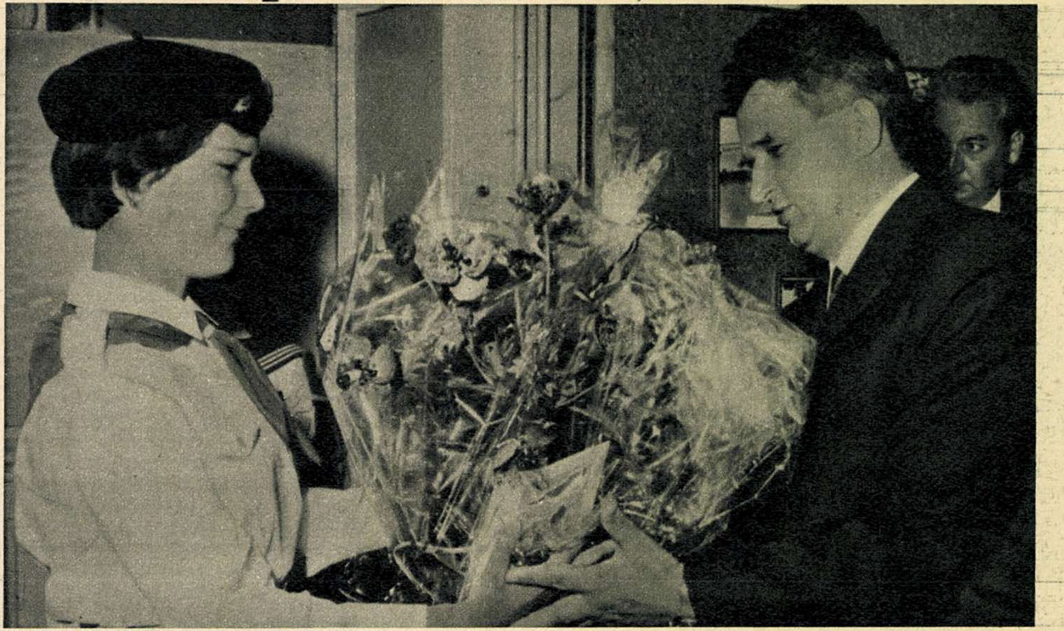

Săptămîna trecută, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut o vizită de lucru în municipiul Constanța. În discuțiile purtate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu muncitori, tehnicieni, ingineri, cadre de conducere din întreprinderi și șantiere, cu președinți de cooperative agricole de producție, cu activiști de partid și de stat, au fost abordate problemele dezvoltării economice, sociale și culturale ale municipiului și județului Constanța, subliniindu-se importanța concentrării tuturor energiilor creatoare pentru înfăptuirea prevederilor planului cincinal, pentru îndeplinirea mărețelor sarcini de edificare socialistă a României.

Și pionierii constănțeni s-au bucurat de deosebita cinste de a-l avea în mijlocul lor pe secretarul general al Comitetului Central al partidului. Sute și sute de purtători ai cravatelor roșii l-au întîmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu la Casa pionierilor din Constanța, aclamîndu-l minute în șir, dăruindu-i buchete de flori, prinos al dragostei și recunoștinței tuturor copiilor față de Partidul Comunist Român.

Amenajată de curînd într-o clădire ce oferă condiții prielnice desfășurării unei activități multilaterale, Casa pionierilor din Constanța găzduiește acum o impresionantă expoziție a cercurilor tehnice și artistice pionierești. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat în mod deosebit lucrările copiilor, îndemînarea, fantezia lor creatoare.

La despărțire, pionierii au oferit secretarului general al C.C. al P.C.R. o plachetă de versuri închinate însemnatului eveniment din viața patriei noastre — Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. În încheierea vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a semnat în Cartea de onoare a Casei pionierilor.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA

DARUL CEL MAI DE PREȚ

Dacă se întîmplă, cumva, ca drumurile voastre să vă ducă, în vara aceasta, și pe șantierul de la Porțile de Fier, poate îl veți întîlni acolo pe Dumitru Mateuță care are, astăzi, o îndeletnicire absolut de necrezut: aruncă în aer fundul Dunării. Face aceasta lucrînd în adîncuri, chiar pe la mijlocul fluviului, acolo unde curenții ating cîteodată viteze fantastice.

Pînă mai ieri, Dumitru era încă un licean cu servieta doldora de manuale. Din prima clipă cînd a sosit pe șantier, el, ca și ceilalți de-o seamă cu el — n-a fost singur. Tot acolo, în mijlocul Dunării, muncește unul din brigadierii de altădată ai primelor șantiere naționale, comunistul Ion Coste, om cu o frumusete lăuntrică pe măsura frumuseților țării.

Ceea ce a făcut veteranul maistru pentru tînărul său învățăcel nu s-a chemat nicidecum dădăceală. Șantierul își are legile lui de educație, aspre. croite după acea pedagogie a cărei supremă măsură e munca. Ion Coste a simțit pulsul accelerat al inimii liceanului, dat lui în grijă în fața zbaterii apelor deasupra stîncii, i-a înțeles uimirea, curiozitatea, ba chiar spaima. Repede a descoperit însă că fostul licean n-a venit la Porțile de Fier din cine știe ce impuls de moment. Băiatul voia să devină constructor și-și alesese cel mai fascinant șantier. Altfel, cum n-ar fi dat el bir cu fugiții, încă în aceeași dimineață, cînd se nimerise un eveniment ce punea la încercare măiestria artificierilor pe Dunăre.

Manevrată cu grijă, prima platformă plutitoare a șantierului fusese adusă la podul fix din mijlocul fluviului. Cu toate eforturile muncitorilor de a o face să se stabilizeze acolo unde-i era locul, uriașa construcție nu voia să se fixeze. Se legăna încoace și încolo pe valuri.

Un singur mijloc se putea folosi: forța unei explozii pe apă care să fixeze pe fundul fluviului o greutate de 100 tone ce urma să stabilească platforma. Trebuia să se împletească precizia de manevrare a greutății cu cea a declanșării dispozitivului de explozie la momentul potrivit. Se cerea în afară de curaj și pricepere, o extraordinară stăpînire de sine.

Oamenii erau încordați. Atunci dintre ei se desprinse comunistul Ion Coste. Toți îl cunoșteau, îi știau mișcările nițeluș greoaie, privirea calmă, vorba măsurată. Văzîndu-l cum se îndreaptă spre platformă, muncitorii știau că în cel mai scurt timp, ea i se va supune. Și-ntr-adevăr, puțin după aceea, ei aveau să urmărească cu sufletul la gură extraordinara performanță.

Trombe de apă, întovărășite de o erupție de stînci și foc, se înălțau spre cer într-un vaier asurzitor. Nu peste mult, platforma dobîndise stabilitate.

Dumitru Mateuță care asistase uluit la această dezlănțuire de forțe era mai mult decît un spectator. El știa că-n mijlocul Dunării se afla meșterul său, omul care urma să-i călăuzească pașii. El știa că un cutezător, un comunist, lucrează acolo fără să-și precupețească forțele. Nu va trece mult, gîndea Mateuță, și un astfel de act al muncii va purta propria mea semnătură. Învățăcelul se voia asemenea maistrului. Primise în ziua aceea cel mai de preț dar, încrederea în puterile sale proprii.

GRAZIELA VÂNTU

COMORILE

Au trecut ani de cînd, mic fiind, într-un sat de pe Valea Mureșului, cînd zăream cîte o flăcăruie spre asfințit, la hotarul satului, eram încredințat că sînt «numerele de inventar» ale comorilor îngropate Fugeam atunci spre locul unde o vedeam pe cea mai apropiată și descopeream cîte un ciob, borcan sau un ochi de baltă, după ploaie. A doua zi spre amurg, cocoțat pe uluci pîndeam o altă flăcăruie făcînd tot felul de planuri în legătură cu comoara ce o voi descoperi. Și, de fiecare dată, îmi puneam în minte în legătură cu comoara pe care eram sigur că o voi descoperi: o voi îngropa într-un alt loc, în fundul grădinii noastre, sub un prun. Este de prisos să spun că la plecarea mea din sat, în livada cu pruni, nu lăsasem nici o căldare cu aur. Știu doar că aveam coatele și genunchii zdreliți. Și că eram prin clasa a III-a. Exact ca și băiatul despre care doresc să vă povestesc.

Il cheamă Nicu și, din clasa a III-a, a început să strîngă «comori». Exact cum văzuse pe alți copii, poate numai cu și mai multă sete. Și, ceea ce mi-a stîrnit amintirile, exact ca și mine, le ascundea. Le ascundea cu adevărat, pentru că Nicu le găsea. Ascunzișul — podul casei. Timp de doi ani băiețașul a cărat acolo tot ceea ce i s-a părut de preț: monezi, hrisoave, obiecte ruginite, cărți vechi, lucruri de îmbrăcăminte, fluiere, vase de lut, lemn sculptat. Le orînduia exact ca într-un muzeu, punînd pe fiecare o hîrtiuță: denumirea obiectului găsit, locul și data descoperirii, la ce folosește, valoarea lui... Pînă aici, poate, nimic prea uimitor. Poate nici faptul că într-un cui, la gura podului, a atîrnat un «caiet de impresii» în care nimeni nu scrisese nimic pentru că încă nimeni nu îi vizitase «muzeul». Și, vă asigur, începea să merite căci, cu sporirea puterilor, copilul cărase în pod exponate de greutate. Amintesc: o poartă sculptată veche pe care a desfăcut-o piesă cu piesă și a asamblat-o acolo, în pod, și... o piatră de moară pe care, drept să vă spun, nu știu cum a urcat-o, deoarece, e limpede, n-a putut-o desface în... piese. Se împliniseră doi ani de cînd copilul începuse strîngerea comorilor sale, cînd a invitat primul vizitator. Tatăl său. Evenimentul e consemnat în «caietul de impresii» cu următoarele cuvinte: «Mi-a plăcut foarte mult muzeul tău și am să te ajut să duci toate comorile la școală». Ceea ce s-a și întîmplat. De curînd, muzeul școlar a primit «Donația Nicu». Iar ghidul care a explicat unui număr de aproape o sută de profesori, muzeografi din întreaga țară rostul întregii colecții și a fiecărui obiect în parte, a fost băiețașul, acum în clasa a V-a, despre care vizitatorii au scris în cartea de impresii numai cuvinte de laudă.

N-am văzut printre exponate «caietul de impresii» al *Muzeului Nicu* din podul casei. Pe filele lui poate s-ar putea însăila un roman. Titlul: Nicu din Arcani... Micului gorjan, deocamdată, felicitarea emoționată a unui mai bătrîn și mai puțin norocos «căutător de comori».

POȘTA ROZETELOR

Buchetul multicolor al rozetelor crește mare și uimitor de frumos colorat. Dacă vreți să știți cine sînt acei care îl îngrijesc vi-i prezentăm: Eugen Delcea — București, Mihai Șerban — Gherla, Maria Ungur — Gătaia, Timiș, Liliana Zarea — Bacău și Gabriela Ricu din București. Gabrielei, în mod deosebit îi transmitem felicitări pentru gingășia cu care a reușit să redea acele gînduri desprinse din anii de pionierie.

MIRCEA SÎNTÎMBREANU

Sibiu FILM/69

PRIMUL FESTIVAL NAȚIONAL

AL CINECLUBURILOR PIONIEREȘTI

ION POPESCU GOPO,

președintele juriului

se adresează cutezătorilor

2

3

La Sibiu a fost timp de trei zile (23, 24, 25 mai) festival, Festival național al cinecluburilor pionierești, festival cu delegați din 27 de cinecluburi răspîndite în toată țara, cu proiecția a 62 de filme, cu discuții teoretice, cu palmares în care au fost premiate cele mai bune filme.

La Sibiu a fost festival, dar a fost mai mult decît festival, a fost o sărbătoare, o sărbătoare prilejuită de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, în care întîlnirile între pionierii cinematografiști-amatori au fost emoționante.

La invitația de-a conduce lucrările juriului, am răspuns cu entuziasm. Împreună cu Geo Saizescu, Olga Zisu, Florica Holban, cu Șerban Rădulescu și Marin Teodorescu, membri ai juriului, am vizionat toate filmele aduse de pionieri și în urma unor analize amănunțite au foat decernate premiile.

Premiul cel mare pentru cel mai bun film al festivalului a fost acordat unui film realizat pe 8 mm, alb-negru «Povestea unei altițe» al cineaștilor amatori din Cîmpulung Moldovenesc — Suceava. Juriul a apreciat modul artistic în care tinerii cineaști, îndrumați de profesorul lor, au transpus cinematografic o veche tradiție a poporului nostru, de păstrare a comorilor de artă populară.

Subiectul este foarte simplu: o fetiță învață să coasă, să înșire minuțioase și numeroase fire colorate, fire de ață care împodobesc costumul național. Și, dacă vreți, asta-i tot! Dar cîte semnificații, totuși.

Filmul a fost apreciat pentru sinceritatea și simplitatea cu care cineaștii s-au apropiat de subiect. Firescul filmului i-a cucerit de la început pe toți micii și marii spectatori. Pioniera PARASCHIVA SPETCO care interpreta rolul principal a fost distinsă cu premiul pentru cea mai bună interpretă. De asemenea și pioniera Iulia Frățilă, tot din Cîmpulung Moldovenesc, a obținut premiul Asociației cineaștilor, un frumos aparat de luat vederi, pentru priceperea cu care știe să filmeze, pentru frumoasele imagini. Așadar, casa pionierilor din Suceava a cîștigat, pe merit, trei premii, nu cu mijloace tehnice extraordinare, ci cu talent, dragoste și sinceritate.

Premiul al doilea l-au obținut pionierii din Sibiu cu filmul «Invitație pe 16 mm», o frumoasă panoramă în culori a orașului Sibiu.

Premiul trei a fost cucerit de pionierii din Cluj cu filmul «Tabăra de la Padiș», excelent reportaj despre preocupările și activitatea pionierilor în tabăra de vară.

Aceste două filme sînt realizate aproape impecabil din punct de vedere tehnic, frumos filmate, bine developate și sonorizate. Ele au fost apreciate ca valoroase filme documentare. Printre filmele satirice, mi-au plăcut mult filmele pionierilor din Tîrgu Mureș, «Țigara» (necazurile unui băiat — grăsuț și foarte talentat — care încearcă patimile unui fumător), «Colegii» realizat de pionierii din Sibiu, (povestea unei cravate pionierești pierdute, excelent, nu exagerez, interpretat de un grup de pionieri în frunte cu premiantul pentru interpretare Sasu Ilie), *Zdreanță*, film de păpuși animate trimis de craioveni, *Controverse*, desen animat trimis de cei din Reșița. (Trebuie menționat acest cineclub pentru originalitatea fanteziei).

Am văzut multe filme, diverse, de toate genurile. Aș putea spune că în momentul actual există un fel de stil propriu al pionierilor.

Nu avem spațiu pentru aprecieri detailate, dar după părerea noastră, a celor cîțiva profesioniști, cinecluburile pionierești desfășoară o activitate creatoare extrem de interesantă. Aș adăuga că Asociația Cineaștilor profesioniști ar trebui să facă mai mult pentru cinecluburile pionierilor. Ar trebui să ajute la publicarea mai multor materiale de informație, ar trebui să trimită specialiști care să ajute cinecluburile. Și poate că n-ar strica ca în ziare și reviste să apară mai multe indicații în ajutorul tinerilor cineaști amatori.

Pentru mine festivalul de la Sibiu a fost o mare bucurie.

(Urmare în pag. 7)

4

1

1. Juriul festivalului în mijlocul participanților.
2. Gopo, asaltat de curiozitatea «colegilor» mai mici.
3. Popas în dumbravă
4. Pionierii suceveni care au cucerit marele premiu al festivalului.

DRAGI CUTEZĂTORI,

Zilele acestea, pe unul din birourile redacției a poposit o ilustrată trimisă de undeva din ținuturile Africii. Cine putea fi oare expeditorul acestei scrisori? Ne-au scris pionierii Ana și Ionuț Draghinda, plecați în urmă cu sase luni, împreună cu tatăl lor, trimis de statul nostru pentru a oferi asistență tehnică unor lucrări industriale din Algeria. Ei ne roagă să transmitem urări pentru o vacanță veselă tuturor cititorilor revistei noastre.

„În prag de vacanță, vă transmitem salutul nostru. Sîntem departe, dar gîndurile noastre se îndreaptă spre voi, dragi prieteni. Vă rugăm să priviți și pentru noi munții cu potecile tăcute dintre brazi, marea cea albastră precum și toate frumusețile din țara noastră. La rîndul nostru, vom culege impresii pe care vi le vom povesti la toamnă.

În așteptarea revederii, vă transmitem un fierbinte salut de pionier!“

ANA și IONUȚ DRAGHINDA

P.S.
Așteptăm și alte ilustrate de la prietenii revistei care călătoresc, în țară și în strainătate.

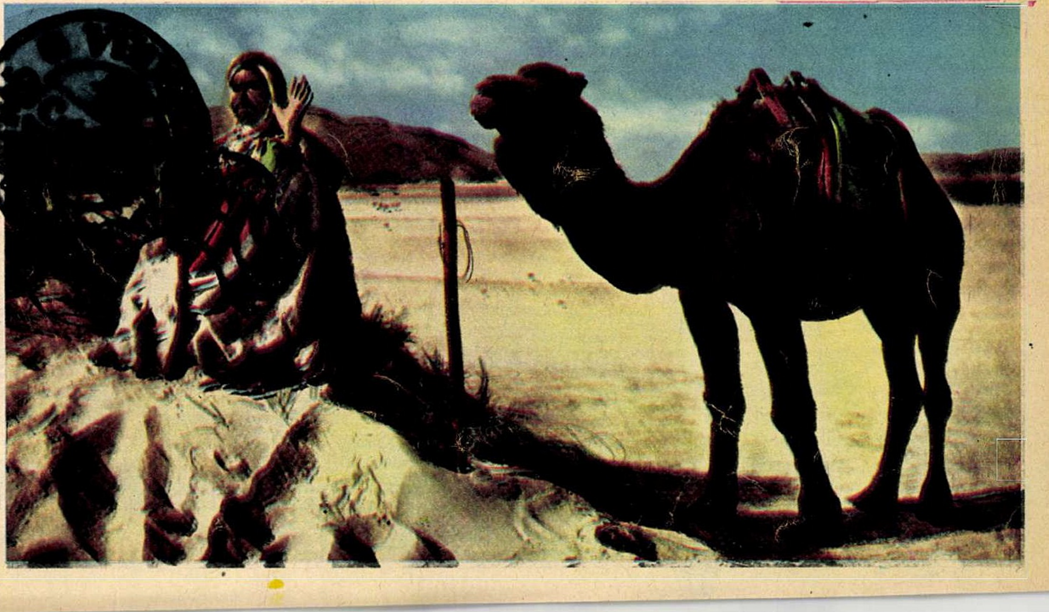

UN CONTINENT MEREU NOU

VARĂ PIONIEREASCĂ
DESEN: MAGDA BÎRSAN

S-au copt cireșele și dudele. Scăpate de sub supravegherea severă a ceasului deșteptător, a manualelor, a caietelor de notițe, zilele s-au schimbat brusc, au devenit mai scurte, mai oacheșe, mai pline de neastîmpar. Tom Sawyer, și Micul Prinț, și Alice, și Radu-Răducu-Ducu, și Cireșarii au plecat de la serbare o dată cu noi. În stradă, Alice s-a oprit, a scos din servieta călimara cu cerneală și a spart-o de gard. Într-o clipă trotuarul și tot ce se afla împrejur, gardul, copacii, casele, cerul, s-au colorat în albastru. Micul Prinț a întrebat:

— De ce-ai făcut asta?

Alice, în uniformă de școlăriță, cu panglica pusă cam strîmb, a înălțat din umeri:

— Așa, ca să fie vacanța frumoasă...

Tom Sawyer ne-a prevenit:

— Să nu vă luați bagaje multe, n-are rost...

Radu-Răducu-Ducu a început să sară într-un picior:

— Nici de mîncare să nu vă luați. Am eu, niște tartine, ceva nemaipomenit! Tartine cu vară și vînt. Cele mai bune din lume.

S-au copt cireșele și dudele, pe peretele verandei a mai apărut o diplomă de premiant, a mai apărut și o coroniță împletită din flori de cîmp, sînziene și maci albi și garoafe sălbatice și mărgăritărele. Tom Sawyer și Micul Prinț și Alice și Radu-Răducu-Ducu și Cireșarii, veseli și gălăgioși și nerăbdători, ne-au ajutat să ne pregătim de drum.

E vară și toate drumurile duc spre același continent mereu nou: VACANȚA!

Sîntem la Brăila în port. Vasul de pasageri «Trotuș», alb, suplu și strălucitor ca o lebădă e gata de plecare. Sirena sună scurt și poruncitor și marinarii se grăbesc să ridice puntea care face legătură cu țărmul. În ultima clipă apar trei pălării albe, trei undiți și trei rucsacuri, dar vasul s-a desprins de țărm. Alături aud un glas:

— Degeaba! E prea tîrziu. Puteau să se trezească mai devreme!

Cel care a vorbit e un băiat subțirel, cu părul bălai, creț. Îi privesc rucsacul mare cît trei ore de matematică la un loc, termosul, undițele, îl privesc și pe el cum își șterge sudoarea de pe frunte cu pălăria albă de pînză pe care o folosește în loc de batistă și nu-mi pot opri un zîmbet. Îl întreb:

— Tu te-ai trezit devreme?

Băiatul își ridică ochii, mă privește o clipă, își privește și pălăria mototolită, înțelege ironia, dar trece peste ea și rîde:

— Eu m-am trezit, dar nu era gata ceaiul și mama nu m-a lăsat să plec la drum fără ceai.

Nu-mi dau seama că Victor sau Viorel (are două nume) e prietenos din fire, ori plecarea cu vaporul pe Dunăre îl face să i se pară că toată lumea e a lui.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT

SCENARIU: AL. BOGDAN
DESENE: V. Baciu
NR. 2

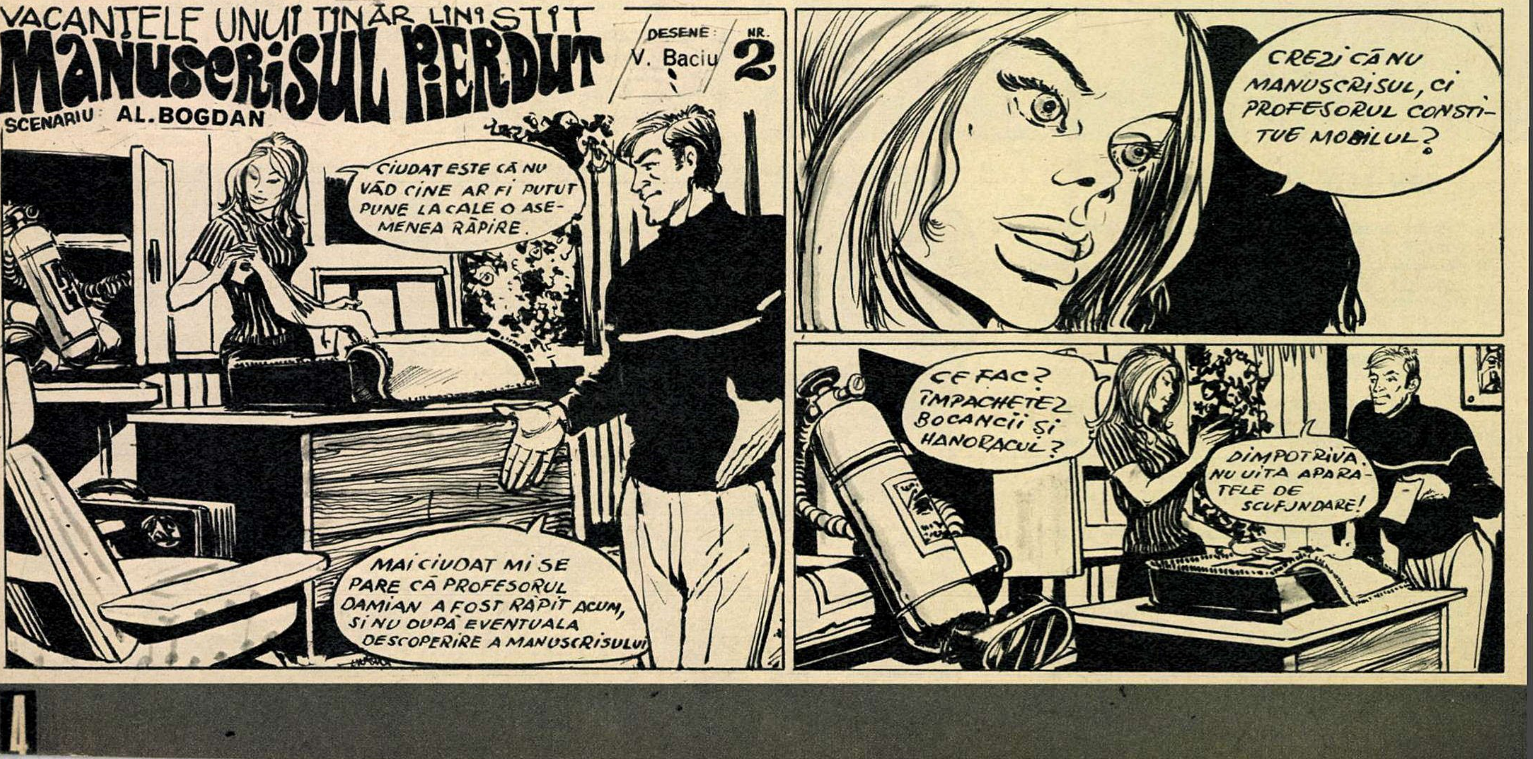
CIUDAT ESTE CĂ NU VĂD CINE AR FI PUTUT PUNE LA CALE O ASEMENEA RĂPIRE.
MAI CIUDAT MI SE PARE CĂ PROFESORUL DAMIAN A FOST RĂPIT ACUM, ȘI NU DUPĂ EVENTUALA DESCOPERIRE A MANUSCRISULUI
CREZI CĂ NU MANUSCRISUL, CI PROFESORUL CONSTITUE MOBILUL?
CE FAC? ÎMPACHETEZ BOCANCII ȘI HANORACUL?
DIMPOTRIVĂ. NU UITA APARATELE DE SCUFUNDARE!

VACANȚA!

reportaj și fotografii
de COSTACHE ANTON

Oricum, călătoria alături de el devine teribil de amuzantă și plăcută. Viorel pleacă la bunici la Tulcea, acolo are și trei verișori, «Cezărică e un băiat grozav» — or sa meargă cîteva zile la pescuit în Deltă, după aceea o să plece la fratele mamei la Constanța care-i marinar, apoi o să vină mama să-l ia undeva la munte și apoi din nou la Tulcea și la pescuit cu Cezărică, în Deltă.

Viorel Mânăstireanu (i-am aflat numele întreg și Școala generală nr. 15 din Brăila) are și alte planuri, și sare de la unul la altul cu iuțeala unei veverițe. La Tulcea sau la Constanța speră să citească. Ar vrea să găsească niște cărți mai atrăgătoare.

— În ce clasă ești?

— Am trecut într-a V-a.

— Și ce premiu ai luat?

— Premiul III. Cezărică a luat premiul I. Da' el am mai spus, e un băiat grozav...

Am ajuns la Galați. Pe țărm lume multă, forfotă, mișcare, multe pălării, rucsacuri, termosuri. O școală (generală nr. 14) pleacă în excursie la Brăila. Pioniera Palade Rodica din clasa a VI-a B îmi acordă înainte de plecare un interviu.

— De la Brăila plecați mai departe pe Dunăre?

— Nu. Vizităm doar stațiunea Lacul Sărat. Apoi ne întoarcem tot cu vaporul. O excursie mai mare o vom face pe la mijlocul lui iulie (12—19 iulie) la mănăstirile și cetățile din nordul Moldovei.

— Și-apoi?

— La bunici, la țară...

— Pentru ce mergi la bunici?

— Să mă recreez.

Zîmbesc aproape fără voie:

— Să te recreezi? A fost un an atît de greu?

— Și da și nu.

— Ce să înțeleg prin da, că ai rămas corigentă?

— Nu. Că am trecut într-a VI-a cu premiul I. A fost greu pentru că spre același premiu năzuia și colega mea Badiu Luminița. Am avut de luptat.

— Cu cine? Cu Luminița?

— Nu. Mai mult cu mine. Cu unele clipe de oboseală și uneori de lene.

— Și Luminița?

— A obținut și ea tot premiul întîi.

— Cum adică? L-ați împărțit în două? Ați luat fiecare cîte o jumătate? Tu jumătate de coroniță și colega ta cealaltă jumătate?

Luminița s-a apropiat și rîde:

— Nu! Am obținut fiecare cîte un premiu I.

Sirena de pe «Trotuș» anunță plecarea. Ne despărțim cu părere de rău. Rodica, Luminița și colegii lor ne fac multă vreme semne cu pălăriile.

Între timp, pe «Trotuș» Victor a făcut cunoștință cu Gheba Marcela, elevă în clasa a V-a la Școala generală nr. 20 din Galați. Marcela s-a îmbarcat pe «Trotuș» cu frățiorul ei, pe care din cauza broboadei pusă să-l apere la vînt, l-am crezut întîi tot fetiță. Merg amîndoi să petreacă vara la Chilia Veche.

O întreb pe Marcela:

— Ai rude la Chilia Veche?

— Da. Acolo locuiește bunica.

— Și de ce mergi la ea?

Marcela mă privește mirată. Parcă nu înțelege întrebarea. Totuși răspunde:

— Pentru că acolo sînt cele mai frumoase locuri. Și mi s-a făcut dor de bunica. Abia aștept s-o văd...

S-au copt cireșele și dudele. Scăpate de sub supravegherea severă a ceasului deșteptător, zilele și-au schimbat culoarea. Au prins culoarea aurie a plajelor, a cărăbușilor, a florilor de romaniță, a focurilor de tabără, a lunii, a stelelor, a mustății bunicului. Tom Sawyer și Micul Prinț și Alice și Radu-Răducu-Ducu și Cireșarii au pornit cu noi la drum.

E vară și toate drumurile duc spre același continent mereu nou: VACANȚA!

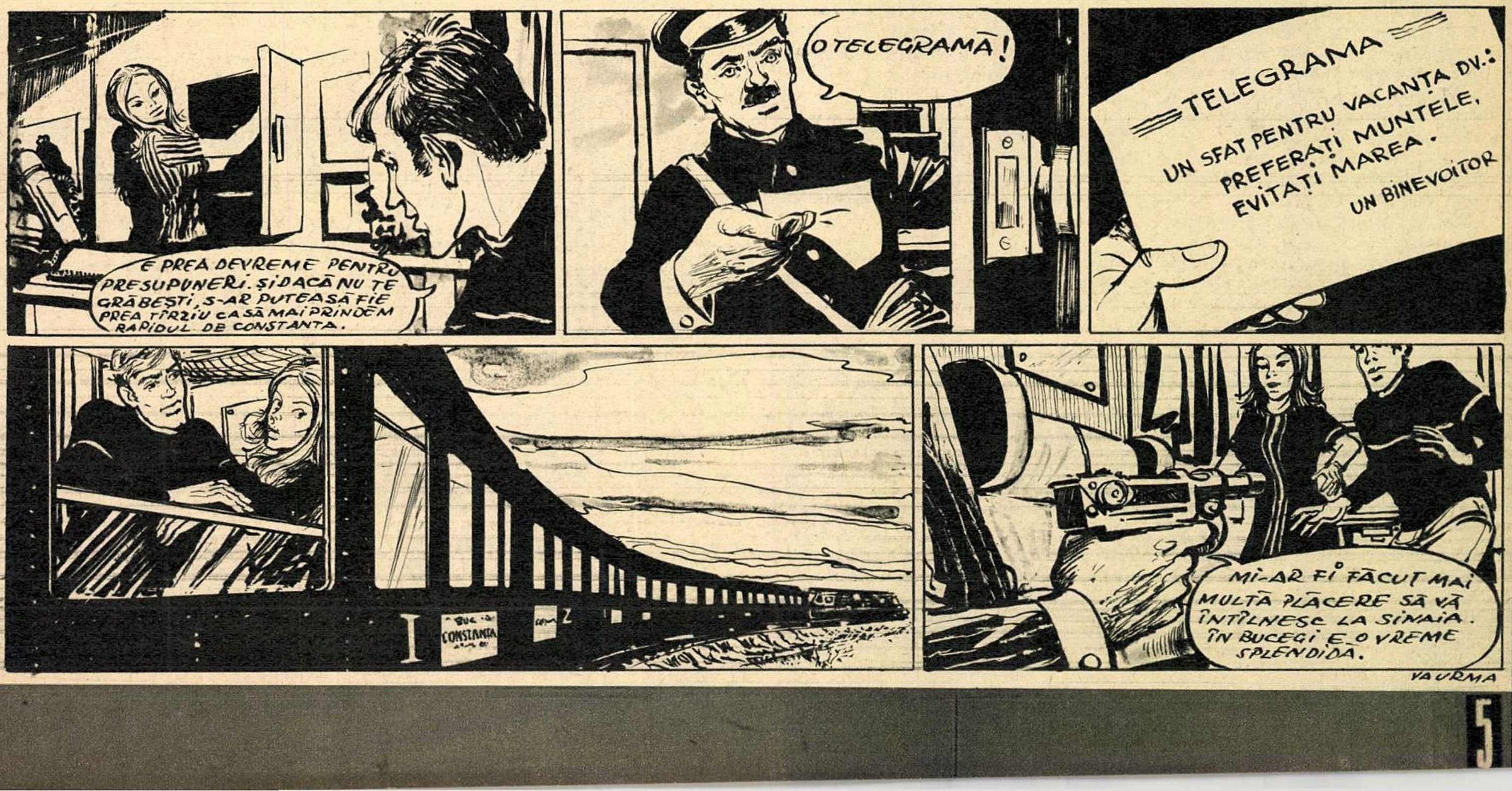
E PREA DEVREME PENTRU PRESUPUNERI. ȘI DACĂ NU TE GRĂBEȘTI, S-AR PUTEA SĂ FIE PREA TÎRZIU CA SĂ MAI PRINDEM RAPIDUL DE CONSTANȚA.
O TELEGRAMĂ!
TELEGRAMA
TELEGRAMA UN SFAT PENTRU VACANȚA DV.: PREFERAȚI MUNTELE, EVITAȚI MAREA. UN BINEVOITOR
I
BUC. CONSTANȚA
Z
MI-AR FI FĂCUT MAI MULTĂ PLĂCERE SĂ VĂ ÎNTÎLNESC LA SINAIA. ÎN BUCEGI E O VREME SPLENDIDĂ.
VA URMA

FLUXU
MARILOR
CREAȚII
XXV

CU "DACIA 1100" PRIN TRECĂTORILE CARPAȚILOR

Reportaj de AL. DINU IFRIM

Ilie Gheorghe apasă pe accelerator și mașina se smulge din loc. La bord, acul fixat cu o clipă înainte pe cifra O, sare de pe prima liniuță, vibrează, se rotește din ce în ce mai repede pe cadran.

— Am parcurs primul kilometru!

— Al doilea, al treilea...

— Acum, atenție, spune șoferul apăsîndu-și cu un deget ochelarii pe nas și apucînd apoi volanul cu amîndouă mîinile. Ocolim cercul!

Șoferul se înscrie cu mașina pe circumferința de asfalt a pistei de încercare aflată în spatele uzinei. Dincolo de parbriz, departe, dealurile Colibașilor se rotesc. Acul pe cadranul de lîngă volan indică 60 km pe oră.

O clipă — și cercul cu raza de 25 m este parcurs, iar mașina în plină viteză iese din nou pe linie dreaptă.

70... 80... 90 de km pe oră.

Șoferul privește încordat în față. Spune:

— Acum, atenție și mai mare, să ne ținem bine!

— Cele două unghiuri de 35 de grade?

— Da.

Cu mîinile încleștate pe volan, Ilie Gheorghe trece cu mașina pe linia unui unghi din care, smulgîndu-se în mare viteză, intră în altul, într-un zigzag amețitor. Apoi, ieșind tot în viteză pe linie dreaptă, apasă deodată pe pedala de frînă și mașina se oprește brusc, țipînd din cauciucul roților care lasă pe asfalt o dungă cenușie cu miros de cauciuc ars.

Totul s-a desfășurat perfect.

O nouă mașină «Dacia 1100» a trecut cu succes examenul.

— Șofer de încercare — meserie frumoasă.

— Și de răspundere. Trebuie să cunoști meseria la perfecție și se cere mare atenție. Dar și satisfacția e mare: ești primul care urci la volanul mașinii noi-nouțe, în prima ei cursă.

2

ORA 12,03...

Am revenit în halele enorme, scăldate în lumină de neon, acolo unde, asamblate, caroserii, portiere, motoare, devin mașini elegante. Aici, mai mult ca oriunde în uzină, simți timpul pulsînd în aer, în tot, materializîndu-se. Și mecanismul complex al modernei uzine piteștene funcționează atît de perfect, încît aproape că nu observi că e în continuă și egală mișcare. O portieră albastră mîngîiată undeva, pe flux, de două mănuși albe (aveam să aflu că sînt făcute dintr-o pînză specială cu care constructorii descoperă în metal orice impuritate sau zgîrietură invizibilă cu ochiul liber) o vezi două-trei minute mai tîrziu încadrată perfect, cu ajutorul unei aparaturi ultra moderne, în ansamblul mașinii confortabile. Și totul se desfășoară cu precizie de ceasornic.

1

— Cu zece luni în urmă, spune Dumitru Tudose, un tînăr inginer care mă însoțește, de pe banda de montaj ieșea primul autoturism «Dacia 1100».

— La 3 august, ora 12,03, intervine Tiberiu Dumitrescu de la punctul final. Acum — o coincidență: e aceeași oră, 12,03 (20 iunie — n.a.), și iată că e gata mașina cu nr. 9 000. Aceasta e, a sosit!

— Bleu...

— Bleu-capri. Culoarea Mării Mediterane la Capri...

Mașinile se succed una după alta de pe bandă — cîte una la 7,5 minute.

CU «DACIA 1100» PRIN TRECĂTORILE CARPAȚILOR

Mihai Panțîru, meșter constructor cu mare experiență, care a lucrat și la primul autocamion românesc.

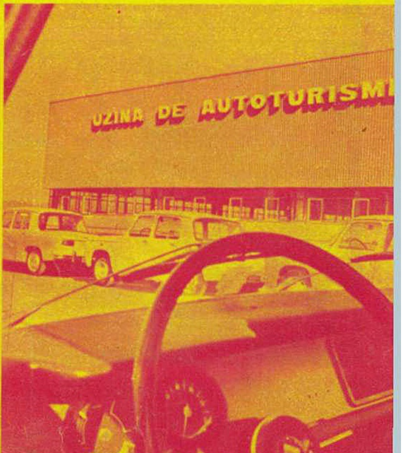

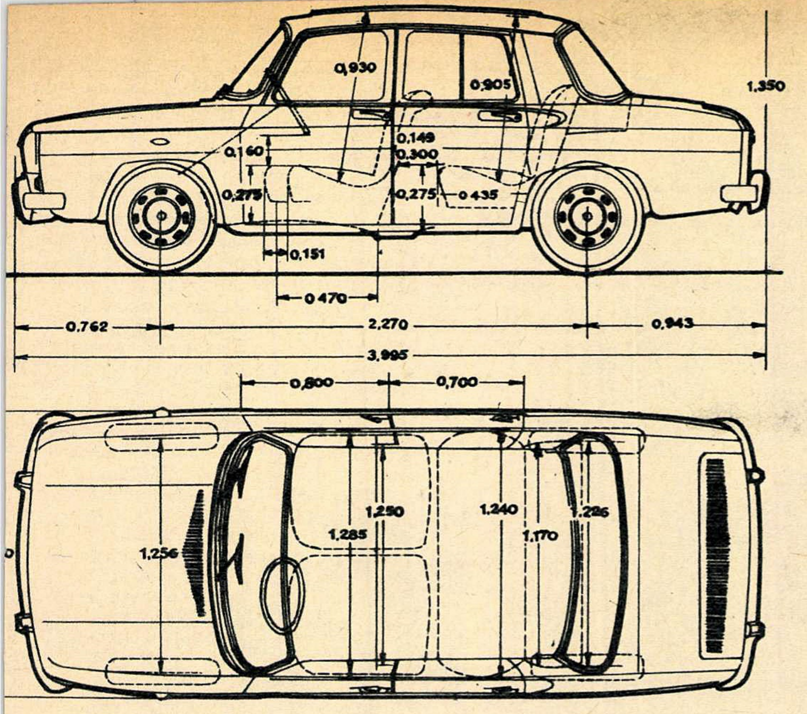

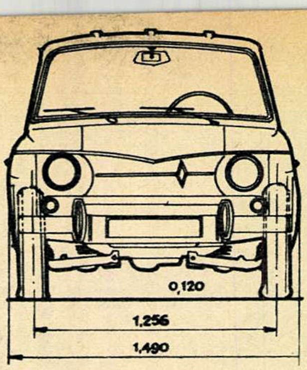

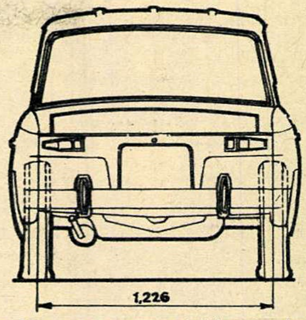

— Ați părăsit Brașovul...

— Nu mi-a fost ușor, eram legat de uzina de acolo, dar am plecat, am venit să punem umărul aici — și nu sînt singurul. Și toți ne bucurăm acum. Deși foarte tînără — vîrsta ei se numără cu lunile — uzina piteșteană s-a încadrat repede în fluxul viguroasei noastre industrii socialiste, iar «Dacia 1100» și-a cîștigat deja un renume.

Apoi, uitîndu-se la ceas:

— Acum trebuie să plece.

— Cine?

O mașină galbenă trece fulgerător pe lîngă noi, se oprește pe platoul de lîngă monoraiul încolăcit ca un șarpe, suspendat deasupra capetelor și pe firul căruia automobilele în fabricație vin unul după altul, necontenit.

Mașina galbenă s-a oprit. La volan...

— Inginerul Mircea Ilioaea (îl văzusem nu cu mult timp înainte în alt colț al uzinei, aplecat deasupra unei planșete).

— Da. Pleacă împreună cu alți oameni din uzină, în vederea apropiatului raliu al României, într-un drum de recunoaștere pînă sus la Cîmpulung Moldovenesc.

— O să călătorim ziua întreagă și la noapte. Cînd se dă startul, trebuie să fim înapoi. De aici, din fața uzinei pleacă mașinile. Echipaje din toată țara.

Faptul e semnificativ. Autoturismul «Dacia 1100» și-a arătat calitățile în cele mai mari competiții automobilistice de la noi.

De altfel, Mircea Ilioaea a urcat la volan încă de pe cînd purta cravata roșie, alături de tatăl său, șofer încercat, de peste patruzeci de ani la volan.

— Cu autobuzul pe care-l conduce a făcut un milion de kilometri fără nici o reparație importantă, pe drumuri de munte, la Piatra Neamț. Are 63 de ani, dar n-a ieșit la pensie, vrea să-și împlinească o dorință — să iasă în clipa cînd și autobuzul pe care-l conduce nu va mai pleca la drum, de... bătrînețe.

Mi-a vorbit cu multă admirație inginerul Mircea Ilioaea de mașinile care se fac în uzina piteșteană, de rezistența lor. Mărturie stau medaliile și cele șapte cupe de ceramică neagră și cristal care se află acum în uzină și pe care cu «Dacia 1100» le-a cucerit. Pe drumurile grele de la Borod și Piatra Craiului, prin trecătorile Carpaților, prin pădurile cu drumuri abrupte de piatră dintre Cîmpulung și Rădăuți, peste tot pe unde mașina la volanul căreia s-a aflat, a purtat pe frontispiciu marca de prestigiu — «Dacia 1100».

●●●●●●●●●●

EXAMEN SUB «OCHII» A 45 DE LĂMPI CU NEON(1)

LA 7,5 MINUTE — O MAȘINĂ...(2)

O NOUĂ MAȘINĂ ÎȘI AȘTEAPTĂ ECHIPAJUL(3)

ZBOR SPRE ÎMPLINIRE(4)

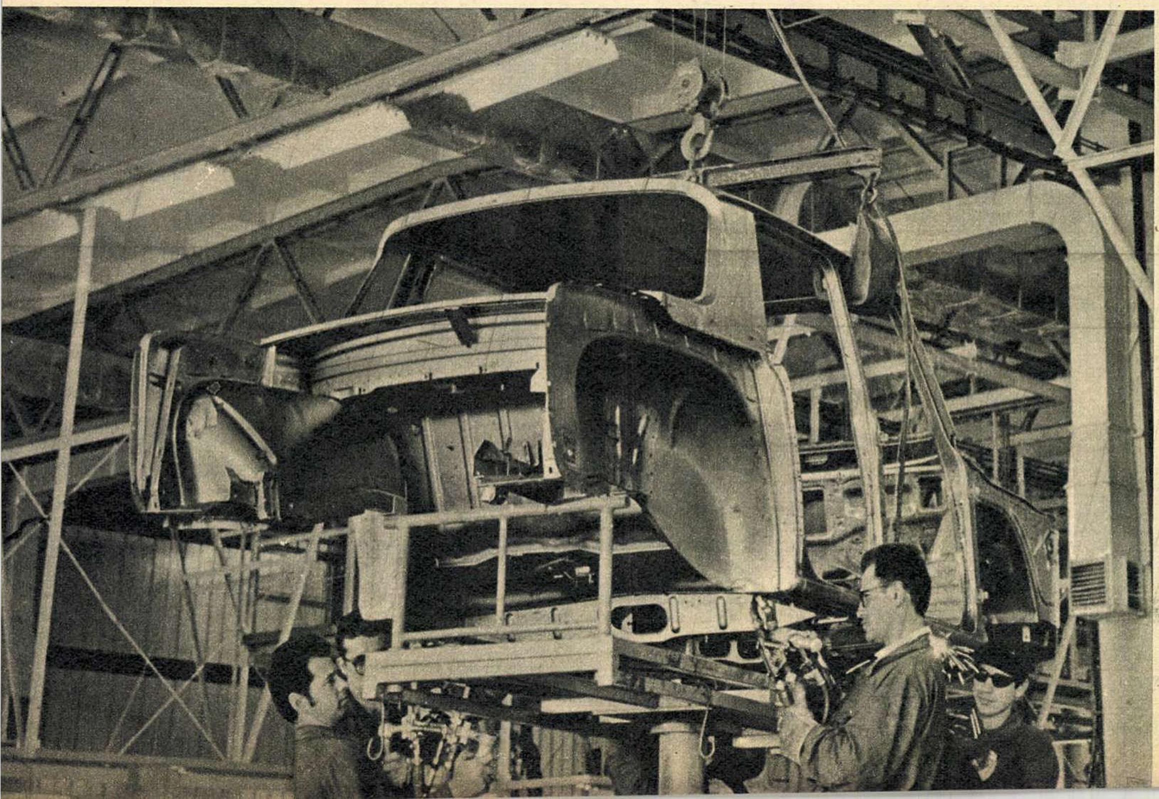

(Urmare din pag. 3)

SECVENȚE

povestește realizatorul de televiziune

MIHAI IONESCU

Sibiu, 22 mai 1969. În gară, sosesc la intervale scurte, accelerate aglomerate. Din ele coboară, alături de călătorii obișnuiți, candidați la glorie cineastă, veniți în pantaloni scurți și bluze pionierești din 25 de orașe și 29 de cinecluburi.

— Bun venit și succes!

Pe peron echipa televiziunii, filmînd, este de fapt... filmată de zecile de aparate ale colegilor mai tineri. Clipesc diafragmele, sclipesc blitz-urile.

Sînt primele secvențe ale unui film de 8 și 16 milimetri căruia i se avansează valoarea unui document, pentru că nu se știe dacă, de la Brașov, Cluj, Cîmpulung Moldovenesc, Rîmnicu-Sărat, Craiova sau București n-au coborît, amestecîndu-se cu modestie, printre invitați, 2—3 sau poate mai mulți viitori regizori, operatori sau scenariști de renume (de ce nu?) mondial.

Unul dintre cei mai tineri operatori clujeni acordă un interviu Studioului de televiziune.

SECRET PÎNĂ ÎN ULTIMA CLIPĂ

Surpriză pregătită în miez de noapte a depășit efectul dinainte calculat. Cele 5 bundițe cu zece codițe venite la Sibiu, de la Cineclubul Casei pionierilor din Cîmpulung Moldovenesc au păstrat secretul pînă în ultima clipă. Zîmbeau subtil, răspunzînd curioșilor din tren că, în balotul acela uriaș, se află pietre de la Cetatea Sucevei. De fapt era un agregat de developat. Au filmat în prima zi, au developat și au montat pînă după miezul nopții și, în cea de a doua zi a festivalului, cînd s-au prezentat cu filmul «Povestea unei altițe» au adăugat surpriza, o ediție specială; «Din culisele festivalului». Aplauzele au însoțit aproape permanent proiecția. Bundițele sucevene au primit pe drept cuvînt marele premiu al Festivalului național al cinecluburilor pionierești, o excursie de 12 zile în Delta Dunării și un aparat de filmat.

MEMENTO

Am văzut 62 de filme. Am asistat la o adevărată competiție. Participarea la cea de a doua ediție este de pe acum o perspectivă rîvnită. Printre pionierii cineaști amatori au fost unii care și-au propus realizarea unui film despre cele 62 de filme prezente în întrecere. De aceea, nici în excursia din Dumbravă, între două izvoare, n-a încetat zumzetul aparatului de filmat, conjugat cu cel al magnetofonului portabil.

LA REVEDERE!

Sibiu, 25 mai 1969. Aceeași gară, aceiași copii, profesori și conducători de cinecluburi. Se reîntorc acasă cu premii, mențiuni și evident un plus de experiență. Și totuși, la Sibiu n-au fost prezente toate cinecluburile pionierești. De ce? Sperăm să primim un răspuns prin fapte la cea de-a doua ediție a festivalului.

La revedere, Sibiu, pînă la viitoarea competiție.

Foto: PETRE IORDĂNESCU

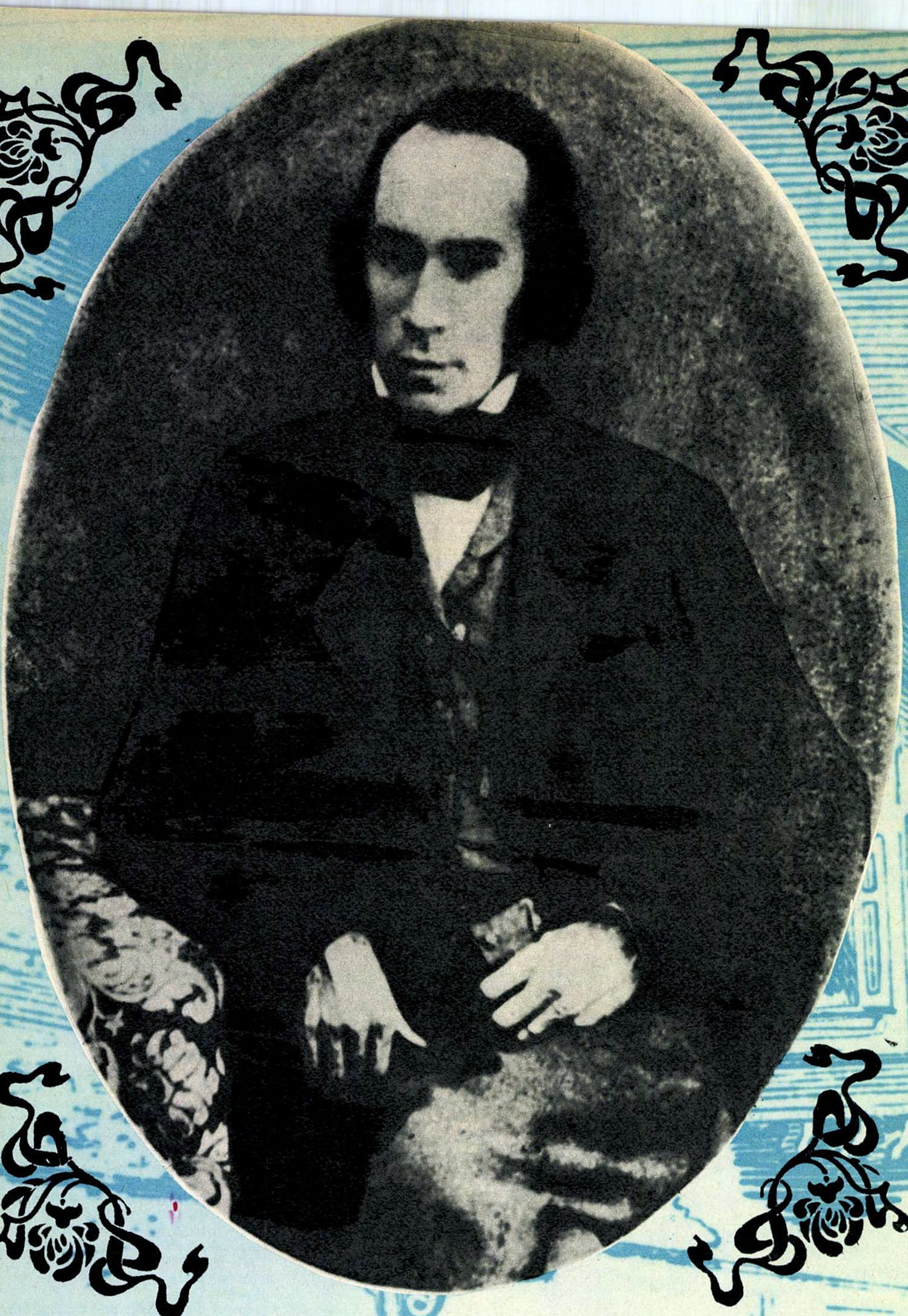

N. Bălcescu

de GHEORGHE TOMOZEI

«La 5 octombrie 1852 el ajunse la Palermo, unde spera să afle, sub clima călduroasă a Siciliei, alinare pentru suferințele poporului său atacat; dar după șase săptămîni de viață tristă și izolată, la 16 noiembrie, el își dete sufletul departe de orice inimă amică, năpustit pe patul unor ospătării și lăsînd numai cu limbă de moarte toate scrierile lui, unuia din prieteni, lui Ion Ghica. El nu avea la sine mai mult decît o sumă de 30 franci; nu era nimeni acolo ca să-i cumpere măcar un loc la cimitir. Ciocli ridicară cadavrul străinului din ospătăria «Alla Trinacria» și-l afundară în groapa de obște a săracilor...»

Sînt cuvintele lui Odobescu, statornic iubitor și propagator al ideilor lui Bălcescu, cel care cu frățească rîvnă s-a aplecat asupra manuscriselor rămase de la ilustrul său înaintaș încredințîndu-le tiparului și nemuririi. Așa se sfîrșeau în surghiun, drumurile prin viață ale lui Nicolae Bălcescu, fiu al pitarului Barbu și al serdăresei Zinca, din Bălceștii Topologului. Din Bălceștii — rai ai livezilor — unde sora-i mai mică, Sevastița, avea să-i strîngă ca pe sfinte odoare, paginile, cîte s-au păstrat în risipire și avea să-l aștepte necontenit. Acolo, într-un cimitir potopit de nalbe și romanițe, Sevastița a fost așezată să doarmă întru eternitate, în locul — poate — al fratelui Nicu. Academia Română a încercat încă din urmă cu decenii să afle cu precizie locul îngropării de la Palermo, dar cercetările n-au dus la nici un rezultat. Nu în cimitirul săracilor din Palermo trebuie căutate urmele Bălcescului. Pămîntul sărac al Siciliei va fi devorat de mult trupul delicat al bărbatului înstrăinat de pămîntul mustind de sevă al țării sale, dar nu acolo, sub lespede, trebuie căutat Bălcescu. Mori cu adevărat acolo unde îți moare sufletul, conștiința fierbinte a dăruirii de sine. Așadar, vom spune cu strălucit temei că Bălcescu a murit în Valahia și că s-a așezat asupra-i o criptă voievodală. Vom spune că aerul îi păstrează conturul așa cum l-au învățat meșterii gravori. Că dalta cioplitorului îl poate dezgropa, oricînd din marmură. Că nu e moment de înălțare al acestui popor al nostru în lumina căruia să nu se strävadă umbra lui Bălcescu. Să ne gîndim ce ne-a rămas de la Bălcescu? El le-a insuflat cărturarilor patrioți ce i-au urmat ideea jertfirii pentru idealurile patriei. A pus temeiurile unei înălțătoare istorii a Românilor. A realizat într-a sa istorie a românilor sub Mihai Vodă Viteazul, icoana scrisă a unirii naționale. A dat noblețe flăcării revoluționare arzînd de la el cu spornică scînteiere.

Pentru mine, prin destin, Bălcescu e frate de sînge cu Mihai Eminescu. Și dacă trudita lor țărînă nu s-a întîlnit sub teiul bucureștean în care doarme Luceafărul poeziei, ori în Bălceștii care i-au știut copilăria odraslei serdăresei Zinca, pe amîndoi îi regăsim pe jilțuri de aur, în pagini de aur ale literaturii noastre. A cerceta cu emoție și simțămînt de recunoștință literatura lui Bălcescu, înseamnă a-ți dărui șansa de a te întîlni cu unul din spiritele cele mai tulburate, pătimaș legat de împlinirea destinelor neamului său, bărbat mîndru de o rară modestie. Dacă prietenul lui, Ghica nu l-ar fi evocat și altfel decît ca pe unul decis să lupte pentru ideile sale în zile cu văzduhul fulgerat de gloanțe, n-am ști nimic despre Bălcescu — tînărul ori Bălcescu-copilul.

Cine își va asuma nemaipomenit de gingașa sarcină de a-i evoca vacanțele în Bălceștii în care o casă veche îl amintește și azi, precum a fost: albă, mîndră, cu ferestre din care soarele nu scapătă?

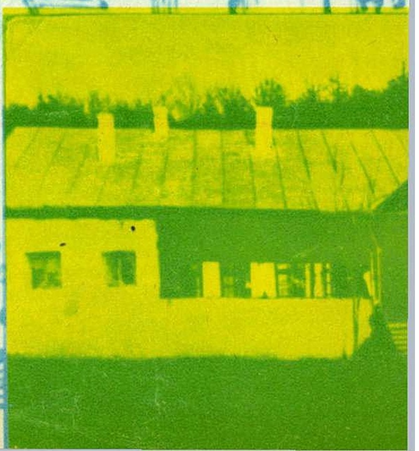

Sigiliul Guvernului Provizoriu din 1848.

CARTEA DINTÎI A UNEI NAŢII: ISTORIA

de prof. univ. **DUMITRU ALMAŞ**

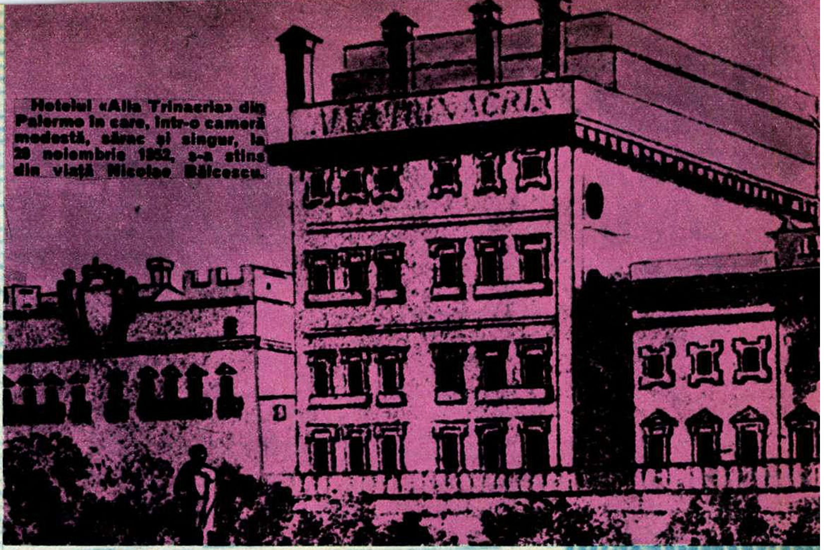

Hotelul «Alla Trinacria» din Palermo în care, într-o cameră modestă, sărac şi singur, la 29 noiembrie 1852, s-a stins din viaţă Nicolae Bălcescu.

Bălcescu este cel care a spus: «*Istoria este cea dintâi carte a unei naţii... Într-însa ea îşi vede trecutul, prezentul şi viitorul*». Şi sîntem siguri că înflăcăratul nostru revoluţionar a îmbrăţişat ştiinţa istoriei şi a ajuns primul mare istoric romantic român, pentru că şi-a iubit neţărmurit ţara şi poporul. Redescoperindu-i trecutul eroic de vitejească luptă, el căuta să redeştepte în popor simţăminte de eroism şi mîndrie patriotică. Voia să-i insufle încredere în viitor. Dorea să-l îndemne, prin pildele vitejilor de altădată, să lupte mai îndrăzneţ şi mai dîrz pentru libertate. Rîvnea să-şi vadă dragul lui popor, recîştigîndu-şi locul ce i «*se cuvine în marea familie a naţiilor europene*».

Urmărit de acest nobil gînd, Bălcescu a studiat cu mare pasiune şi luare aminte toate cronicile, încă de pe cînd era şcolar la Sf. Sava. Apoi a cercetat pretutindeni, în Ţara Românească, în Moldova şi Transilvania unde auzise că se află manuscrise, documente ori cărţi vechi. A vizitat şi cercetat monumentele de altădată, ca să descopere, «*pe subt ruine numele măririi strămoşeşti*», cum însuşi se exprima în prefaţa la «Cîntarea României» a lui Alecu Russo.

Avea doar 25 de ani, în 1844, cînd în revista «Propăşirea», editată de Kogălniceanu la Iaşi, tipărea studiul de istorie militară: «*Puterea armată şi arta militară de la întemeierea Principatului Valahiei pînă acum*».

De ce tocmai un atare studiu? Pentru că voia să reînvie în inima contemporanilor demnitatea naţională, să-i îndemne a cuteza să lupte împotriva subjugării otomane, cum a luptat Mircea la Rovine ori Mihai Vodă Viteazul la Călugăreni.

Apoi, constatînd că istoricii erau «siliţi să-şi rupă pana de deznădejde» pentru că nu aveau la îndemînă, nu găseau izvoare, documente cu care să alcătuiască o istorie completă şi adevărată a românilor, Bălcescu, împreună cu inimosul profesor transilvănean August Treboniu Laurian, a tipărit, în anii 1845—1847, 5 volume din revista — colecţie «*Magazin istoric pentru Dacia*». Multe cronici şi documente, care altminteri poate s-ar fi pierdut, prin truda lui Bălcescu, au îmbrăcat haina tiparului şi-au pornit să circule prin lume. Să le citească românii de pretutindeni şi să ia cunoştinţă despre bravul lor trecut. Şi, deşi atunci tiparul era foarte scump şi greu de executat, *Magazinul istoric pentru Dacia* a avut mulţi abonaţi şi în Transilvania, şi în Moldova, şi în Muntenia, pe toate meleagurile româneşti. Împreună cu Mihail Kogălniceanu din Moldova, Bălcescu a plănuit, tot în acei entuziaşti ani ai tinereţii, să alcătuiască un dicţionar biografic al oamenilor mari din istoria poporului nostru. Şi, cu neostenita-i hărnicie, a şi scris cea dintîi biografie a lui Miron Costin, Ioan Tăutul, Postelnicul Cantacuzino, Răzvan-vodă, şi altele. Unele au apărut în «*Magazin istoric pentru Dacia*». În aceste biografii, înfăţişa nu numai chipul luminos al eroilor săi, ci, în acelaşi timp, înfiera fără cruţare pe cei care au urgisit poporul şi au lăsat ţara în paragină ori în robie otomană. Fiece rînd scris de Bălcescu exprima un gînd luminos şi un sentiment fierbinte pentru poporul şi patria noastră.

Dar, mai mult ca în oricare dintre scrierile sale, în studiul «*Despre starea socială a muncitorilor plugari în Principatele Române în deosebite timpuri*», istoricul nostru a avut prilejul să arate cruda realitate, să semene îndrăzneţe idei revoluţionare. Aşa a făcut din istorie o armă de luptă ideologică, întru apărarea celor mulţi şi oropsiţi. Pana lui a scăpărat aici multă mînie: «*Studiind de atîta vreme istoria patriei noastre, sîntem convinşi mai mult decît orice că ţara datorează toate suferinţele ei egoismului, mîrşăviei şi laşităţii boiereşti*». Şi exclama: «*vai de acele naţii, unde un mic număr de cetăţeni îşi întemeiază puterea şi fericirea lor pe robia gloatelor! Ele pier!*» Socotea că numai dîndu-i drepturi şi îmbunătăţindu-i starea materială, poporul putea fi din nou interesat în apărarea ţării, în cucerirea independenţei, în realizarea unităţii naţionale. Bălcescu a fost un revoluţionar îndrăzneţ, un patriot înflăcărat. El a avut un rol important în stabilirea şi redactarea programului revoluţionar şi în pregătirea revoluţiei de la 1848. El a acţionat ferm, cu o energie rară, concepînd revoluţia ca o largă ridicare la luptă a poporului, a maselor muncitoare de la sate şi oraşe. În surghiunul amar, de după 1848, deşi boala îl rodea nemiloasă, Bălcescu n-a renunţat la lupta prin scris. A publicat, în limba franceză, lucrarea «*Problema economică a Principatelor Dunărene*», atrăgînd încă o dată atenţia asupra soartei poporului român.

Dar lucrarea lui de bază, capodopera lui, a istoriografiei şi a literaturii româneşti, la care a lucrat toată viaţa, pînă cînd moartea i-a smuls pana din mînă, este de bună seamă, «*Românii sub Mihai Voievod Viteazul*». De ce tocmai despre Mihai Viteazul? Pentru că voia ca prin asemenea operă să pună «piatra de temelie a unităţii naţionale». Voia să dea românilor cea mai măreaţă pildă şi să înfăţişeze cea mai eroică jertfă pentru libertate şi unitate naţională. Discernămîntul ştiinţific, dragostea şi pasiunea, talentul cu care a scris Bălcescu au făcut din «*Românii sub Mihai Voievod Viteazul*» o operă capitală în ştiinţa şi în literatura naţională.

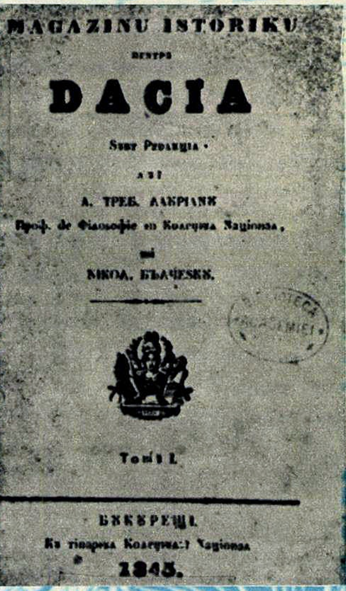

MAGAZINU ISTORIKU

DACIA

1845.

Sub această copertă vechi cronici şi documente istorice au îmbrăcat haina tiparului.

Facsimilul scrisorii lui Nicolae Bălcescu, trimisă din Paris la 24 februarie 1848, lui Vasile Alecsandri, colaboratorul său apropiat. În acest plic, N. Bălcescu i-a trimis prietenului său o bucăţică din catifeaua care acoperise tronul regelui Franţei, Ludovic Filip, răsturnat de la domnie de Parisul revoluţionar.

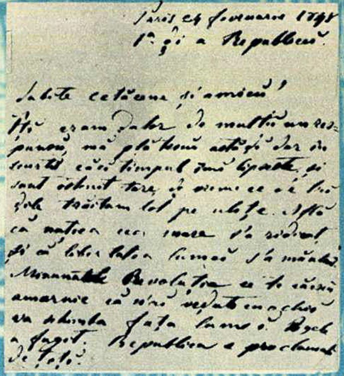

Paris 24 fevruarie 1848

Salute cetăţene şi amice!

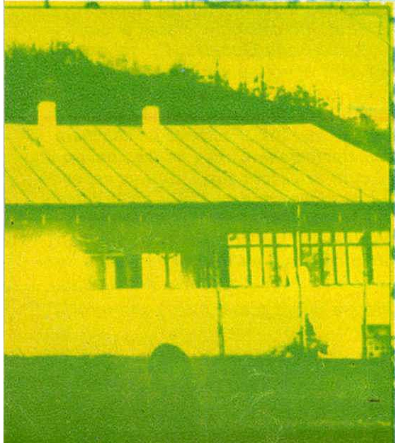

Casa din Bălceşti, în care a copilărit marele revoluţionar paşoptist, adăposteşte muzeul care-i poartă numele.

Stradă din Bucureşti. Gravură în lemn de C. Doussault (Sec. XIX).

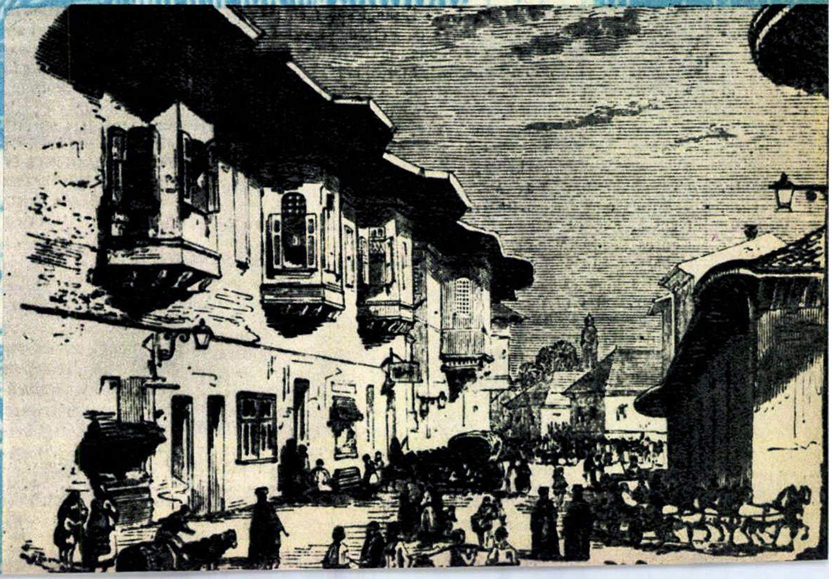

RĂSFOÎND CATALOGUL COMORILOR

COMORILE LUI NEPTUN

de **D. TODERICIU**

Nenumărate sînt tezaurele reale sau numai închipuite care zac la zeci, sute sau chiar mii de metri sub mantia de mișcătoare valuri a mărilor și oceanelor lumii...

Una dintre cele adevărate este de pildă comoara de pe faimosul transatlantic «Titanic», scufundat la 14 aprilie 1912 în urma ciocnirii sale cu un aisberg la numai 150 de km sud de pămîntul Terra-Novei, dar la o adîncime de 4 600 metri. Opt miliarde de franci francezi aur reprezintă valoarea bijuteriilor și a banilor aflați în safe-urile giganticului vapor de peste 60 000 tone deplasament, abia lansat la apă.

Adîncimea și condițiile curenților marini din partea locului nu au împiedicat încercarea unei acțiuni de recuperare a epavei. Remorcherul de investigații submarine de mare adîncime «Help», aparținînd marinei engleze, a tentat un asemenea efort în anul 1954. El a reușit să repereze epava, dar studii ulterioare au demonstrat că pătrunderea pînă la ea era cu neputință de realizat cu tehnica de pînă atunci de aceea crearea primelor batiscafe a repus problema pe ordinea de zi. O dată cu aceasta și piedica a devenit alta. În condițiile de acum ar fi tehnic posibil să se ajungă la epavă și să se organizeze o eventuală recuperare a unor părți ale ei, dar costul operației este nu numai nerentabil, ci chiar ruinător. Comoara «Titanicului» este condamnată să rămînă în continuare sub mii de metri de valuri...

O BINECUNOSCUTĂ «METODĂ DE LUCRU» A PIRAȚILOR ERA SĂ ATRAGĂ PRIN SEMNALE CORĂBIILE ÎNSPRE RECIFE, PENTRU A LE PUTEA JEFUI. O ASEMENEA SCENĂ ISTORISEȘTE ȘI ACEASTĂ GRAVURĂ DIN SECOLUL AL XVI-LEA.

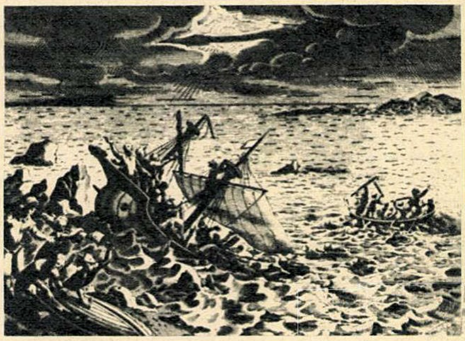

În aceeași situație se află aurul transportat de nava de comerț «Islander», lovită și ea de un aisberg și scufundată în fața promontoriului de la Douglas Island, ca și milioanele exprimate în lingouri de aur transportate de nava «Lusitania», scufundată de un submarin german în cursul primului război mondial, nu departe de capul Kinsale, al Irlandei, și atîtea alte comori știute, îngropate sub valuri chiar în epoca noastră... Pe fundul mării, sub zeci, sute sau mii de metri adîncime...

Unul dintre căutătorii de comori din zilele noastre

HOȚUL DE CÎNTECE

Povestire de

CONSTANTIN GEORGESCU

Plouă mărunt și des și Burcă privește afară prin geamul deschis și se plictisește. Se plictisește pentru că el știe că de cînd e lumea lume, la începutul verii ploile sînt repezi. Plouă ce plouă și, deodată cerul se limpezește, se face senin, mai albastru decît pînă atunci, de parcă ploaia l-ar fi spălat mai întîi pe el și abia după aceea s-ar fi lăsat asupra pămîntului. Burcă se gîndește cum s-ar putea să plouă în sus și-i vine să rîdă. Și-a isprăvit harta pe care a avut-o de desenat la geografie și ar ieși afară, dar ploaia îl împiedică. Într-o vreme stătuse, dar el își colora desenul și n-a putut pleca. Acum, picăturile vin din nou, legînd pămîntul de cer printr-o pînză mișcătoare de apă. Și nici măcar nu are de învățat o poezie. Parcă dinadins nu li s-a dat la română o asemenea temă. Simte o plăcere deosebită să recite.

Avînd o astfel de preocupare, n-ar mai fi stat cu ochii ațintiți la pomii din fața ferestrei urmărindu-i cum se scutură din cînd în cînd, în adierile molatice ale acestei după-amiezi. Își sprijină coatele de marginea mesei, apoi își așază bărbia în palme și începe să se gîndească. În ultima vreme a avut numai necazuri. După cîte ai făcut, premiul pe anul ăsta s-a dus pe apa sîmbetei! i-a spus mamă-sa cu o zi în urmă, fără să-l privească. O vreme a încercat să deslușească în ce fel va fi arătînd o asemenea apă, care cară pe undele ei — cu siguranță tulburi — bucuriile de sfîrșit de an ale copiilor. «Ești om în toată firea, i-a mai spus mama, și nu te lași de rele!» Vorbele ei îi sună și acum în urechi. «Om în toată firea...» gîndește Burcă. E adevărat că a făcut cîteva boroboațe, dar asta nu înseamnă că o să piardă unul dintre cele trei premii. De fapt nici nu se știe de ce oamenii mari cu adevărat, numesc «boroboațe» anumite fapte ale copiilor. Pe la jumătatea clasei a doua, după ce întrebarea l-a chinuit cîteva zile și nopți în șir, în timpul unei dictări despre anotimpuri, a lăsat tocul jos și l-a întrebat pe învățător:

— Cum vin zilele, domnule învățător?

— De ce, Burcă?

— Așa; vă întreb și eu, pentru că singur nu mă pot lămuri.

— Dar tu cum crezi că vin? a zis învățătorul și Burcă a gîndit în aceeași clipă: «Nici el nu știe, d-aia mă cercetează pe mine!...»

— Păi, vin și se duc. Stau o zi și se duc. Bunăoară, la noi astăzi este miercuri, nu? Mai mult de jumătate din clasă își lăsaseră tocurile pe marginea băncilor ca să-l asculte. Și dacă la noi e miercuri, continuă el, înseamnă că la Poiana-Lacului e joi pentru că dintr-acolo vin zilele, iar la Boldarnești e marți. Ziua stă o zi în fiecare sat și pleacă mai departe...

Cîteva clipe, numai cîteva, poate clipele nedumeririi, în clasă pluti o liniște nefirească. Primul care a început să rîdă, a fost chiar Mitică, colegul lui de bancă. După el, la fel ca la ora de muzică — învățătorul ridică o nuielușă și toți încep să cînte — un hohot aproape răutăcios zgudui pereții. Burcă le-a privit chipurile cu nedumerire. La plecare s-a ascuns după magazia școlii și a rămas aici pînă ce s-a convins că nici un copil nu mai rătăcește prin curte. Abia atunci și-a părăsit ascunzătoarea. Cînd a ajuns acasă, mamă-sa l-a privit într-un mod ciudat.

— Și zi, așa; zilele stau cît stau într-un sat și pleacă mai departe. Trebuie să ai mare noroc ca să uite ăștia cu care ești de-o seamă, altfel au să rîdă toată viața de tine!...

Într-o altă zi, nu-și mai amintește dacă era într-a treia sau într-a patra, tot la o oră de compunere, l-a pus învățătorul să-și citească tema pe care a avut-o pentru acasă. Făcuseră o excursie cu cîtăva vreme în urmă. Aproape de prînz au poposit la o moară. Despre popasul ăsta le-a dat învățătorul să scrie. A amintit și el despre oameni și despre culoarea aurie a boabelor de grîu, dar numai în fugă. Restul, mai bine de două pagini de caiet, a scris despre pulberea albă, delicată, care îndulcea toate contururile și din pricina căreia pînă și pînzele de păianjen păreau o horbotă ca-n basme. Despre păianjenii aceștia ascunși prin colțurile morii a scris mult, mult de tot. Se întreba dacă au cumva rude în afara morii, căci dacă ar fi avut, existau desigur neajunsuri în relațiile lor de familie; un păianjen gras, pudrat, obișnuit să mănînce muște bine acoperite cu făină, trebuie să se simtă prost la masa unui văr unde musca e servită fără nici o garnitură, iar fiecare doamnă păianjen trebuie să fie pe drept cuvînt scandalizată de înfățișarea celeilalte. A mai scris și despre broaștele care vin noaptea, cînd moara doarme adînc, și fără vise, tocmai din bălțile Ialomiței și înălțîndu-se în vîrful picioarelor, se uită pe geamurile uitate sau lăsate deschise dinadins. A povestit cum au vorbit între ei doi domni broscani mari și umflați ca puhoaiele primăvara și cum au urcat scările morii pînă sus, acolo unde dormeau păianjenii aceia albi... Spre surprinderea tuturor, Burcă a primit un zece la compunere și în ziua aceea toți copiii i-au purtat o stimă deosebită.

— E adevărat că ai să te faci poet? l-a întrebat Corina, o fată oacheșă și cu nasul cîrn, într-o recreație. Nu se aveau prea bine împreună din pricina unui motan tărcat pe care el îl dăscălise destul de aspru într-o zi din cauza unui pui de porumbel, fără să știe că motanul era slăbiciunea ei. Privind-o fix, băiatul și-a înălțat umerii, răspunzîndu-i cu întîrziere.

— Dacă nu mă răzgîndesc cumva, cred că am să mă fac călător vestit.

— Și pe unde ai să umbli, mă rog?

— Prin lume. O să-mi iau un carnețel cu mine și o să scriu în el despre...

— Despre păianjenii de prin mori, îi aruncă ea peste umăr.

— Poate că și despre ei, dar cu siguranță că despre motanii tărcați am să scriu!

— Burcă...

De altfel ăsta nici nu era numele lui adevărat. În catalogul clasei a cincea era trecut Radu Dumitru. Cu cel pe care-l avea acum se alesese vara trecută. Toată vacanța mare, din zori și pînă seara tîrziu se ținea după taică-său la atelierul mecanic. Pasiunea lui cea mare erau tractoarele. Cum i se ivea un prilej, cum se cocoța sus, alături de cel care-l conducea și dacă omul de la volan nu l-ar mai fi oprit decît la marginea lumii, băiatul ar fi fost tare încîntat. Într-o noapte, l-au luat să vadă cum se ară pe întuneric. O clipă n-a închis ochii. Cînd s-a întors acasă, mamă-sa l-a luat la zor:

PATRU SECOLE MAI TÎRZIU «LUSITANIA» ERA SCUFUNDATĂ DE UN SUBMARIN. VOR MAI VEDEA LUMINA ZILEI BOGĂȚIILE ÎNGROPATE O DATĂ CU EA?

este Francis Marche, navigator solitar și un clasic profesionist al mării. El crede în existența marelui cimitir marin din Marea Sargasselor, mare foarte prost cunoscută, pentru că în realitate prin ea nu navighează nimeni și nici nu este survolată curent de liniile aeriene transatlantice. Or, se știe că de cele mai multe ori cînd o navă se scufundă, ea nu se duce la fund direct, în linie dreaptă, pe verticală, așa cum ar face un pietroi azvîrlit în apele unui lac. De multe ori vasul coboară în abis de-a lungul unei linii lungi și oblice, care ia sfîrșit destul de departe de locul în care s-a produs accidentul fatal, în funcție de starea mării, curenții marini locali de la diferite adîncimi, natura încărcăturii și a formei vasului a spărturii ei, de modul în care ultimul aer prizonier în calele vasului reușește să le părăsească, străbătînd prin unde pînă la suprafață... Cînd pungile de aer închise în vas nu izbutesc să se elibereze și au un volum destul de apreciabil, vasul poate pluti vreme îndelungată între ape, în voia curenților.

Revenind acum la Marea Sargasselor, se știe că unii dintre acei navigatori care totuși, în chip fortuit, au ajuns pe paraginile acesteia, au susținut că în unele locuri ea prezintă un fund stîncos, aproape plat și situat la mică adîncime. În porturile din Madeira, la Las Palmas, la Puerto Plata și chiar în multe portulețe din Antilele de est, bătrîni lupi de mare istorisesc în fața păhărelului de rom din trestie că asemenea vase scufundate, mai ales în Golfstrom și în apele curentului ecuatorial de nord, în apele din dreptul țărmurilor engleze pînă în dreptul Angolei pornesc într-o lentă derivă spre zona Mării Sargasselor, pînă în regiunea cu ape moarte a părților dinspre ecuator. Aici, în locurile cu funduri adînci de cca 30 de metri se opresc, se îngrămădesc și putrezesc, invadate cu timpul de vegetația marină. Dar dacă din epoca galioanelor spaniole din secolul al XVI-lea și pînă azi s-au îngrămădit aici sute și mii de epave, cîte dintre ele nu închid bogății!

Asemenea cimitire marine mai sînt și prin alte părți ale lumii. In zona din sud-estul Bermudelor, în largul insulei Chloe (Chile), în largul capului Finisterre, în regiunea stîncilor Entrecasteux din Pacific, în largul capului Corrientes (Argentina) etc. etc...

Au trecut 20 de ani de cînd Francis Marche a debarcat. Cu toate că pretinde a ști cu precizie nu numai zona cimitirelor (lucru de altfel acceptat de mai toți navigatorii), dar și puncte «ușor accesibile» pentru vizitarea unora dintre ele (astfel, el a cumpărat de la un pilot dominican «itinerarul» care duce de la Puerto Plata pînă nu departe de punctul de 68 grade longitudine vestică și 3 grade latitudine sudică și unde se află aproape de suprafață galioane cu comori), totuși, el nu a reușit să convingă pe nimeni dintre cei care au un rol în societățile de ranfluare și recuperare a epavelor să armeze o expediție. Ca și în cazul comorilor îngropate de pirați, șansele unui succes sînt totuși prea problematice și cheltuielile ruinătoare aproape sigure... Sargassele și valurile rămîn mai departe să-și apere comorile.

— N-ai amețit tot ducîndu-te și întorcîndu-te? A clătinat din cap. Ce ți-o fi plăcut ție atît de mult ca să pierzi o noapte de somn?

— Numai să vezi dumneata cum împing tractoarele întunericul pînă la marginea pămîntului!...

Și cu toate acestea, marea lui slăbiciune rămîn caii. Din vina lor a primit și numele ăsta nou. Numai că de grajdurile cailor nu te poți apropia cu aceeași ușurință ca de atelierul mecanic. Nu-l lasă Gheorghe Avizante să pună șaua pe un murg care-i place lui, și pace bună! Și cîte n-a făcut ca să-l înduplece. L-a rugat, l-a ajutat să-i ducă la Ialomița, ba i-a cumpărat și două pachete de țigări, dar tot degeaba! Avizante nu se lăsa înduplecat. Și-i mai e și unchi după una și alta. Într-o după-amiază, l-a găsit dormind. S-a strecurat pe ușa dată de perete și s-a apropiat cu sfială de murg. Animalul a nechezat ușor, de parcă pe el îl așteptase pînă atunci și văzîndu-l se bucura nespus. Băiatul s-a închipuit cu o tavă de jeratic în mînă și punîndu-i zăbala în gură i-a spus să meargă pe vîrfuri, ca să nu-i simtă omul care dormea la umbra unui frasin, pe un braț de lucernă. Calul a nechezat — semn că a înțeles — și Dumitru s-a trezit în spinarea lui. A pornit spre Poiana-Lacului într-un trap ușor, poate în întîmpinarea zilei de joi — cine știe. S-a întors o dată cu seara. Nimeni nu-i bănuise plecarea.

— Pe unde mi-ai umblat, mă, Burcă? l-a întrebat Gheorghe Avizante. Omul avea vorba răstită, dar ochii îi trădau bunătatea firii.

— Mi-am alergat umbra, călare, a răspuns copilul și a început să rîdă.

— Burcă... a mai zis odată omul și Burcă i-a rămas numele. Toți îl strigă așa, pînă și mamă-sa. Ceea ce nu poate să priceapă, este cum de i l-a născocit unchiu-său și cum de i l-au auzit oamenii, pentru că în preajma lor în clipa aceea nu se aflau decît salcîmii ogrăzilor și seara...

Afurisită ploaie, nu se mai oprește odată. I-au amorțit coatele de nici palmele nu și le mai poate mișca. Dacă s-ar isprăvi mai curînd această nesfîrșită cădere de picături mărunte, s-ar duce pînă acasă la Corina, să-și ceară iertare. Din pricina acelor mironosițe de vrăbii galbene, de trei zile nu vorbește cu el, cu toate că i-a promis toți porumbeii pe care îi are. «Numai o pereche îmi opresc, ca să-i am de prăsilă.» Dar fata i-a întors spatele și a început să plîngă din nou. Și-ar fi oprit un porumbel și-o porumbiță din cei voiajori. I se frînsese inima cînd i-a spus ce are de gînd să facă, dar ca s-o împace, ar fi dat orice. I-ar fi dat și ultima pereche numai să nu o mai vadă plîngîndu-și vrăbiile cîntătoare. Dacă ar fi știut că se supără așa de tare... E adevărat că aveau un glas la fel de frumos ca al privighetorilor, dar parcă privighetorile nu cîntă mai frumos decît zboară noaptea prin tufișuri? Așa și canarii ei. Păsările nu sînt făcute ca să le ții închise. Și la urma urmei nu trebuie să vină cu ei la școală, închiși în colivie, ca să se laude cu ce are. Putea să și-i țină acasă, pînă se sătura de cîntec! Nimeni n-ar fi știut-o. Dar așa sînt fetele, lăudăroase! O zi întreagă s-a ținut după ea încercînd s-o facă să-și uite de colivia cu cîntece. Înainte de ultima oră, a luat și-un patru la istorie din pricina asta, i-a spus că o cheamă taică-său pînă afară. Cum a văzut-o ieșind a deschis portița, a prins păsărelele în palma — erau așa de speriate încît s-au ghemuit amîndouă în căușul palmei lui — le-a dus pînă lîngă fereastră și le-a dat drumul. Poate că s-au oprit în vișinul de lîngă geam, sau poate că s-au dus mai departe, să cînte în frasinul lui Gheorghe Avizante. Dirigintele i-a spus că o să-i scadă nota la purtare. Să piardă oare premiul din pricina asta?...

Peste caietul din fața lui, o rază de soare desenează cercuri aurii. Încearcă s-o alunge cu mîna, dar nu izbutește. Asta înseamnă că ploaia s-a oprit și că se poate duce să-i ceară iertare Corinei și, dacă vrea, pînă în seară să-i înjghebeze cîteva cotețe pentru porumbei, chiar și pentru cei doi voiajori. Fata trebuie să-l ierte pînă în cele din urmă și poate că o să renunțe la ei. Cu siguranță că o să-i spună, însă:

— Burcă...

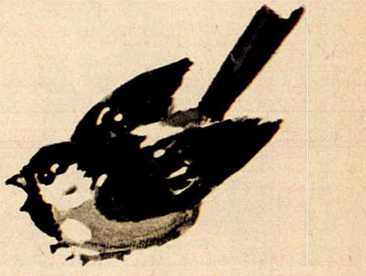

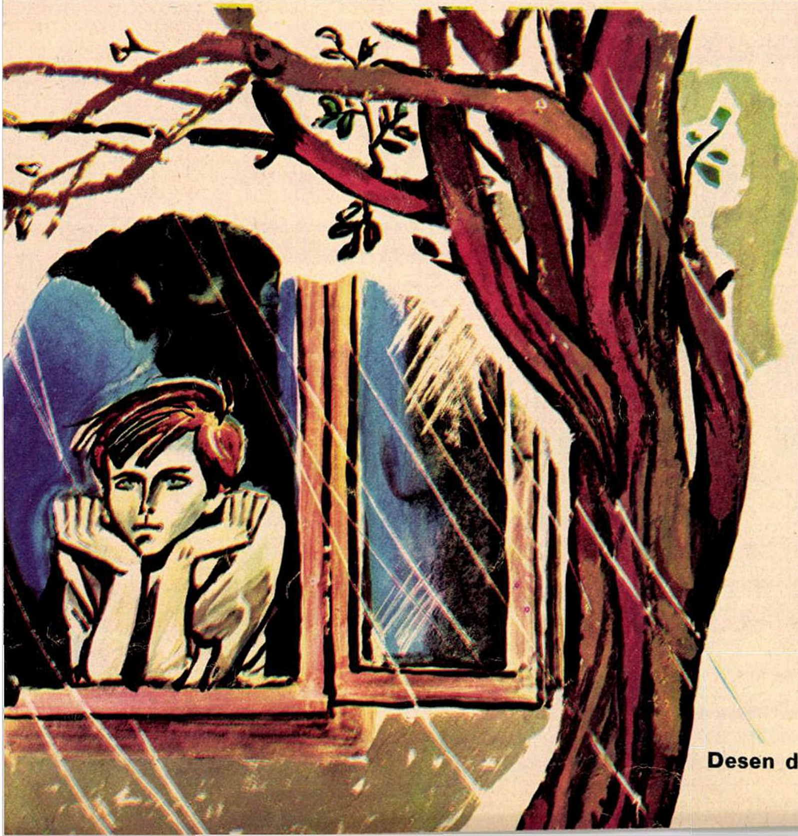

Desen de **KALAB FRANCISC**

AGENDA

„Expedițiile Cutezătorii“

După anunțarea prelungirii termenului de înscriere în concursul nostru «Expedițiile Cutezătorii» pînă la 30 iunie a.c., alte 11 județe și-au anunțat participarea cu un total de 22 echipaje: *Ialomița — 2 echipaje, Ilfov — 1 echipaj; Suceava — 2 echipaje; Sălaj — 1 echipaj; Galați — 1 echipaj; Botoșani — 2 echipaje; Satu Mare — 2 echipaje; Brașov — 3 echipaje; Constanța — 1 echipaj; Rîmnicu-Vîlcea — 1 echipaj. De asemenea, județul Arad, care inițial și-a anunțat participarea cu 2 echipaje, a mai înscris încă unul.*

Ținînd seamă de faptul că numeroase județe s-au înscris numai cu cîte unul sau două echipaje, iar altele nu și-au anunțat participarea la această ediție a «Expedițiilor Cutezătorii», comisia organizatorică a admis solicitările a două județe de a se înscrie în concurs cu un număr de echipaje mai mare decît cel prevăzut de regulament. Astfel, *a fost admis în concurs și cel de al 4-lea echipaj al județului Harghita, iar județul Prahova cu 6 echipaje.*

Deci, în total, la «Expedițiile Cutezătorii» vor participa 25 de județe cu 52 de echipaje. Faptul acesta — numărul mare de echipaje participante la concurs încă în prima sa ediție — ne îndreptățește să sperăm în succesul lui.

Atragem atenția că, așa cum prevede regulamentul Expedițiilor, consiliile județene răspund de integritatea corporală și de sănătatea tuturor expediționarilor. De aceea e necesar să fie luate toate măsurile posibile pentru a se evita accidentarea sau îmbolnăvirea expediționarilor pe perioada parcurgerii itinerariilor.

O parte dintre echipaje au pornit deja în expediții. În numărul viitor vom reveni cu amănunte.

C.D

TABELA DE MARCAJ

CUPA „TREI BRAZI“ LA A II-A EDIȚIE

De cîțiva ani încoace, în toate colțurile țării pot fi întîlniți copii care, împărțiți în echipe, străbat contra cronometru pădurile, orientîndu-se cu ajutorul hărților și busolelor, trecînd peste obstacole naturale și trăgînd cu arcurile după plicuri cu întrebări suspendate de ramurile arborilor.

Cu cîtva timp în urmă, în pădurile din jurul taberei de la Timișul de Sus s-a desfășurat cea de a II-a ediție a Cupei «Trei brazi» la orientare turistică, concurs organizat de către consiliul județean al organizației pionierilor din Brașov. Spre deosebire de prima ediție, la care au participat 4 județe, de data aceasta au luat parte reprezentanții a 12 județe. Și, în plus, o noutate deosebit de îmbucurătoare: pentru băieți a apărut, pentru prima oară, o nouă probă — orientarea în timpul nopții.

Deși încă mici — dacă ne gîndim la hățișurile pădurilor, la obstacolele naturale pe care au trebuit să le învingă, la noapte sau la ploaia care n-a lipsit nici ea — concurenții s-au descurcat foarte bine. Toate echipajele, atît cele de fete, cît și cele de băieți, au străbătut întreg traseul prevăzut. Lupta a fost dîrză și rezultatele destul de strînse. Iată-i pe cîștigători:

BĂIEȚI

- *Locul I — și Cupa «Trei brazi» — echipajul «Petrolistul» din comuna Dragomirești, județul Prahova.*
- *Locul II — echipajul «Mureșul» din județul Alba.*
- *Locul III — echipajul «Viitorul» din București.*

FETE

- *Locul I și Cupa «Trei brazi» — echipajul «Șoimii Măgurei» din Codlea.*
- *Locul II — echipajul «Viitorul» din București.*
- *Locul III — echipajele «Pescărușul» din Constanța și «Tîrnava» din Harghita.*

MIHAI CALCAN

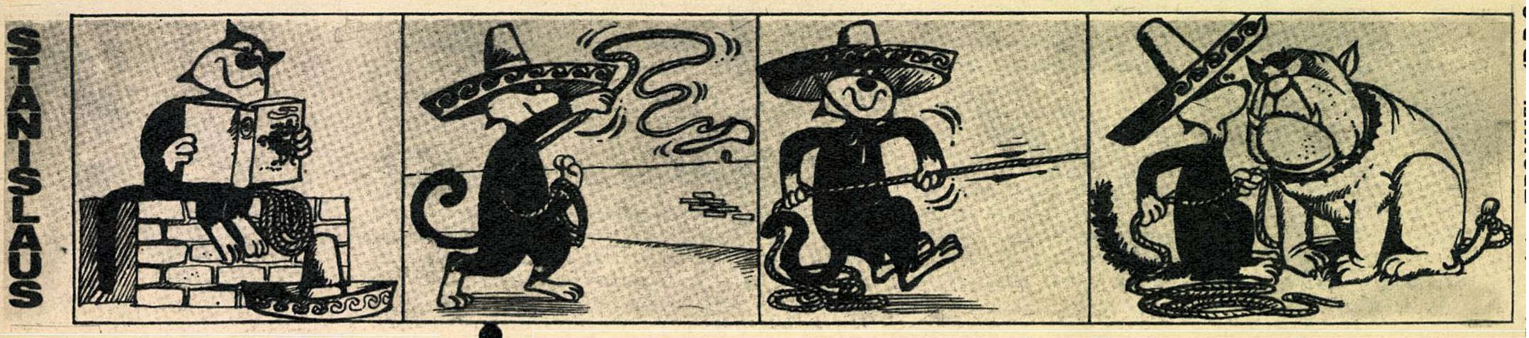

Desen: A. POCH

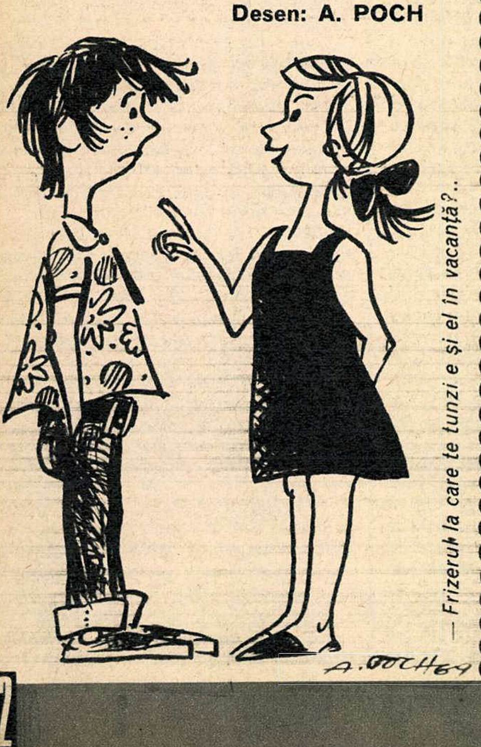

— Frizerul la care te tunzi e și el în vacanță?..

LA BOSTĂNĂRIE

(Criptografie: 7, 2, 1—2, 4,4)

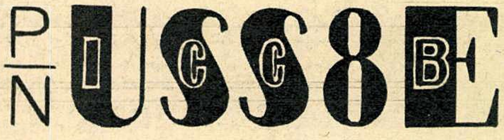

(Criptografie: 3,4,2,5)

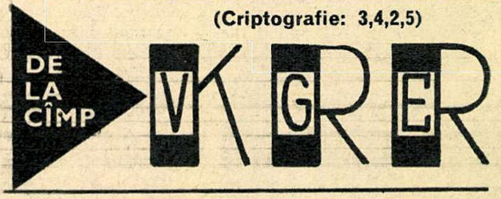

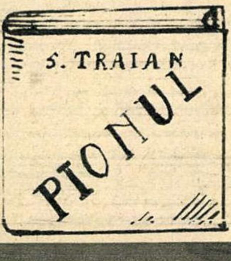

COPERTĂ LITERARĂ
(3, 3, 7)

S. TRAIAN «PIONUL»

Prin anagramare se va afla numele unui scriitor român contemporan și unul din volumele sale.

7 = 1???

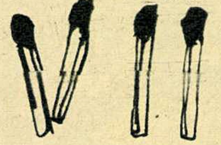

Din cele patru bețe de chibrit, pe care le vedeți în desen, s-a desenat cifra romană 7.

Puteți oare ca, mutînd un singur băț, să obțineți o nouă figură, care să exprime cifra 1?

NICOLAE MĂRGEANU
Ploaia
și cei doi
cascadori

PLOAIA ȘI CEI DOI CASCADORI..

este titlul suplimentului de aventuri editat de revista «Viața militară».

Cunoscutul prozator Nicolae Mărgeanu își surprinde eroul romanelor sale polițiste, căpitanul de miliție Mircea Vigu, angajat într-o palpitantă acțiune pentru prinderea unor versați și periculoși infractori internaționali.

PLOAIA ȘI CEI DOI CASCADORI este o povestire care abundă în suspansuri și surprize și care oferă cititorului o lectură plăcută. Se află de vînzare la librării și la chioșcurile de difuzare a presei.

POȘTA
REDACȚIEI

ATENȚIUNE PARTICIPANȚI LA CONCURSURILE REVISTEI «CUTEZĂTORII», NU UITAȚI:

ȘASE ZILE IMPORTANTE ÎN CALENDARUL VACANȚEI!

15 **iulie** — se încheie concursul anchetă **«Cel mai îndrăgit fotbalist al anului»** (regulamentul, talonul și premiile au fost tipărite în nr. 26 al revistei)
17 **iulie** — start în concursul maraton **«Salonul automobilistic Cutezătorii»**, regulamentul apare astăzi în pag. 15.
10 **august** — se încheie concursul literar **«Eu în anul 2000»** (regulamentul și premiile în nr. 27).
15 **august** — finișul **«Expedițiilor Cutezătorii»** (regulamentul și trofeele în nr. 20 al revistei).
1 **septembrie** — data trimiterii la redacție a taloanelor-legitimație ale participanților la **«Trofeele vacanței»** (regulamentul și premiile au apărut în nr. 24 al revistei).
15 **septembrie** — se încheie alerta **«Bucuriile vacanței»** din cadrul concursului permanent «Rozetele Cutezătorii».

● ● ●

Comisia de concursuri a redacției anunță: Cîștigătorul alertei **«Ștafeta pionieriei»**, dedicată celei de a XX-a aniversări a Organizației pionierilor, este elevul

ALECU HORNEȚ

din comuna Ciorăști, jud. Vrancea. El primește trofeul transmisibil «Pana de aur» și un aparat de fotografiat.

Punctele acumulate de ceilalți participanți se adiționează la concursul anual cu premii **«Rozetele Cutezătorii»**.

● ● ●

De asemenea la alerta **«Ștafeta pionieriei»** se acordă și insigna jubiliară următorilor participanți, dintre cadre didactice, foști pionieri sau părinți: prof. Gligor Hașa, Consiliul județean al organizației pionierilor Hunedoara; prof. Petre Andrei, Consiliul județean al organizației pionierilor, Ploiești; prof. C. Totir, com. Șieu, Bistrița-Năsăud; prof. Ioan Hodoboc, com. Groșeni, jud. Arad; prof. Mioara Dăniciuc, Sinaia; prof. Constantin Pascău, com. Lenauheim, Timiș; Natalia Dragomir, Galați; Aurica C. Popescu, com. Berca, Buzău.

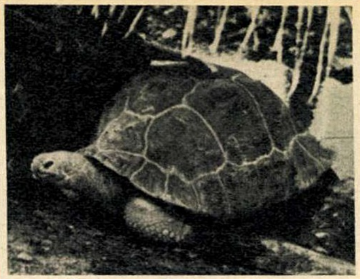

VÎNĂTORII DIN INSULELE ANADANE

●

***În pădurile dese ale arhipelagului Anadane din golful Bengal**, trăiește un neam de pigmei, descoperiți de grecii antici care le-au dat numele de «mingopis». Acești oameni nu cunosc încă modalitățile de obținere ale focului. Jeraticul pe care-l au și pe care-l pastrează cu mare grijă este transmis din generație în generație. El este rezultat din incendierea arborilor loviți de trăsnet.*

Mingopisii nu cunosc nici păstoritul, nici agricultura.

Fără rodul cîmpului și lipsiți de vite, nevoia de a se hrăni i-a îndreptat pe insulari spre pescuitul cu ajutorul săgeților din trestia de bambus și la prinderea cu căngile a broaștelor țestoase marine (chelona viridis), ce ajung la o greutate de peste o sută kilograme. Vînarea lor în apă fiind anevoioasă, mingopisii stau la pîndă nopți de-a rîndul pînă cînd țestoasele ies pe uscat în cîrduri să depună ouăle în nisipul de pe mal. Atunci, broaștele gigantice lungi de un metru sînt atacate fără teamă de pitici care știu că ele nu au cu ce mușca, gura țestoaselor fiind prevăzută numai cu plăci cornoase. Carnea și ouăle acestor vietăți sînt foarte gustoase, iar cu grăsimea, indigenii își ung corpul pentru a se apăra împotriva înțepăturilor insectelor.

Un alt aliment mult căutat de mingopisi sînt cuiburile salanganelor, o specie a rîndunicilor de mare (callocalia) care trăiesc în stoluri de mii de exemplare.

În căutarea locului prielnic construirii cuibului, pasărea se rotește pe sub colțurile stîncilor abrupte pînă ochește o scorbură bine ferită. Atunci se prinde cu ghiarele de un colțișor al stîncii și proiectează din cioc un lichid transparent și vîscos, pe care îl fixează cu limba pe locul dorit. Materia se întărește imediat în așa măsură, încît,aglomerată, suportă greutatea pasării, care își poate termina cuibul. Dat fiind că salanganele își așază cuiburile în locuri greu accesibile, culegătorul de cuiburi comestibile trebuie să fie un încercat și abil cățărător pe stîncile colțuroase. În această privință mingopisii sînt foarte versați, nesuferind de amețeala înălțimilor. Ei pornesc neînfricați și hotărîți la lucru servindu-se cu multă dexteritate de degetele picioarelor ca și de ale mîinilor pentru a se susține pe cele mai mici colțuri de stîncă. Legați cu frînghii împletite din liane ei coboară de-a lungul stîncilor abrupte, culegînd cuiburile și ouăle, pe care le vîră într-un coș. Salanganele, aflate în cuiburi, speriate, sesizează pe celelalte prin țipete disperate ce se aud la mari depărtări. Adunate cu sutele ele zboară în jurul devastatorului fără a i se putea împotrivi, neîndrăznind să se expună bățului de bambus, care continuu este agitat de către culegători.

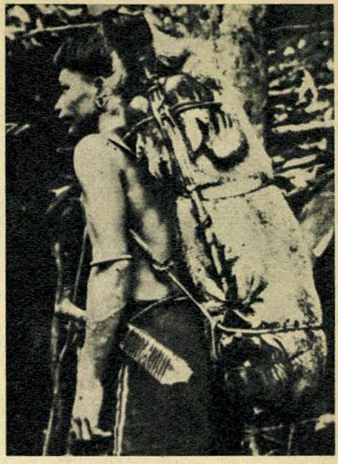

I. REMER-ANSELME

CURIOZITĂȚI DIN ȚARA NOASTRĂ

Știați că

...cea mai veche construcție laică din țară este casa natală a regelui Matei Corvin? Ea datează din prima jumătate a secolului al XV-lea și este construită în stil gotic, cu ziduri foarte groase, ca de cetate. V-ar tenta s-o vedeți? Casa se găsește în Cluj, pe strada Matei Corvin nr. 6, lîngă Piața Libertății.

...la Odobești se mai păstrează și azi vestita cramă a lui Ștefan cel Mare? Ea are azi vîrsta de peste 500 de ani.

...în turnul cu ceas pe sub care se intră în cetatea Sighișoarei se află un muzeu în care poate fi admirată una din primele biciclete din Europa? Ea este confecționată din... lemn.

...în așezarea neolitică de la Tărtăria au fost descoperite trei tablete de lut cu inscripții vechi de cîteva mii de ani? Ele reprezinta prima scriere europeană, fiind apreciate de către unii specialiști ca fiind mai vechi decît scrierea sumeriană și decît cea minoică din Creta.

...cercetători de la Muzeul de Artă Populară au descoperit în Hațeg niște... opinci de fier? Ele nu erau purtate de către personaje din povești, ci erau folosite frecvent de localnici în decursul secolelor XVIII — XIX.

culese de **CLAUDIU VODĂ**

CURIOZITĂȚI DE PESTE HOTARE

- **Mlaștinile, lacurile, rîurile și munții se pot deplasa. În Irlanda, la începutul anului 1900 o mlaștină uriașă situată în apropierea orașului Kotler «s-a urnit» din loc și a pornit la... «plimbare». În 24 de ore ea a parcurs peste 1 km, distrugînd în cale un sat.**

- **Lacul Lob Nor din Africa Centrală, acoperit cu nisip, și-a schimbat în repetate rînduri albia.**
- **Pe insula Jawa din Indonezia se află un lac fierbinte. Aburii și gazele care emană din el formează baloane cu diametrul pînă la 3 m, care, zburînd în aer se sparg emițînd un sunet asemănător unei împușcături.**

SFORRR
SFORRR

- **Dintre toate fiarele mari, leul are inima cea mai mică.**

- **Cămila poate să nu bea apă timp de șase luni și să mănînce salcîmi cu spini.**

- **Dintre toate vietățile, musca, melcul și steaua de mare sînt lipsite de organ auditiv.**
- **Broasca țestoasă umblă și se hrănește numai trei luni pe an. În celelalte nouă luni ea doarme. În cca. 60 de ani, ea doarme 45.**
- **Cîinele deosebește aproximativ două milioane de mirosuri.**

PLANETA RĂPITĂ

12

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE:
VIZITATORI EXTRATEREȘTRI ÎNCEARCĂ,
ÎMPOTRIVA VOINȚEI PĂMÎNTENILOR,
SĂ MUTE PLANETA NOASTRĂ
ÎN ALT SISTEM SOLAR.
UN VEHICUL
CAPABIL SĂ CIRCULE
PE SUB PĂMÎNT ȘI ÎN APĂ
ESTE TRIMIS ÎN TAINĂ
SPRE POLUL SUD,
UNDE SE DESFĂȘOARĂ LUCRĂRILE PREGĂTITOARE
ÎN VEDEREA MARII DEPLASĂRI A GLOBULUI.
LEGĂTURA ACESTUI VEHICUL CU BAZA
ESTE ÎNTRERUPTĂ.

Scenariu: HORIA ARAMĂ **Desene: POMPILIU DUMITRESCU**

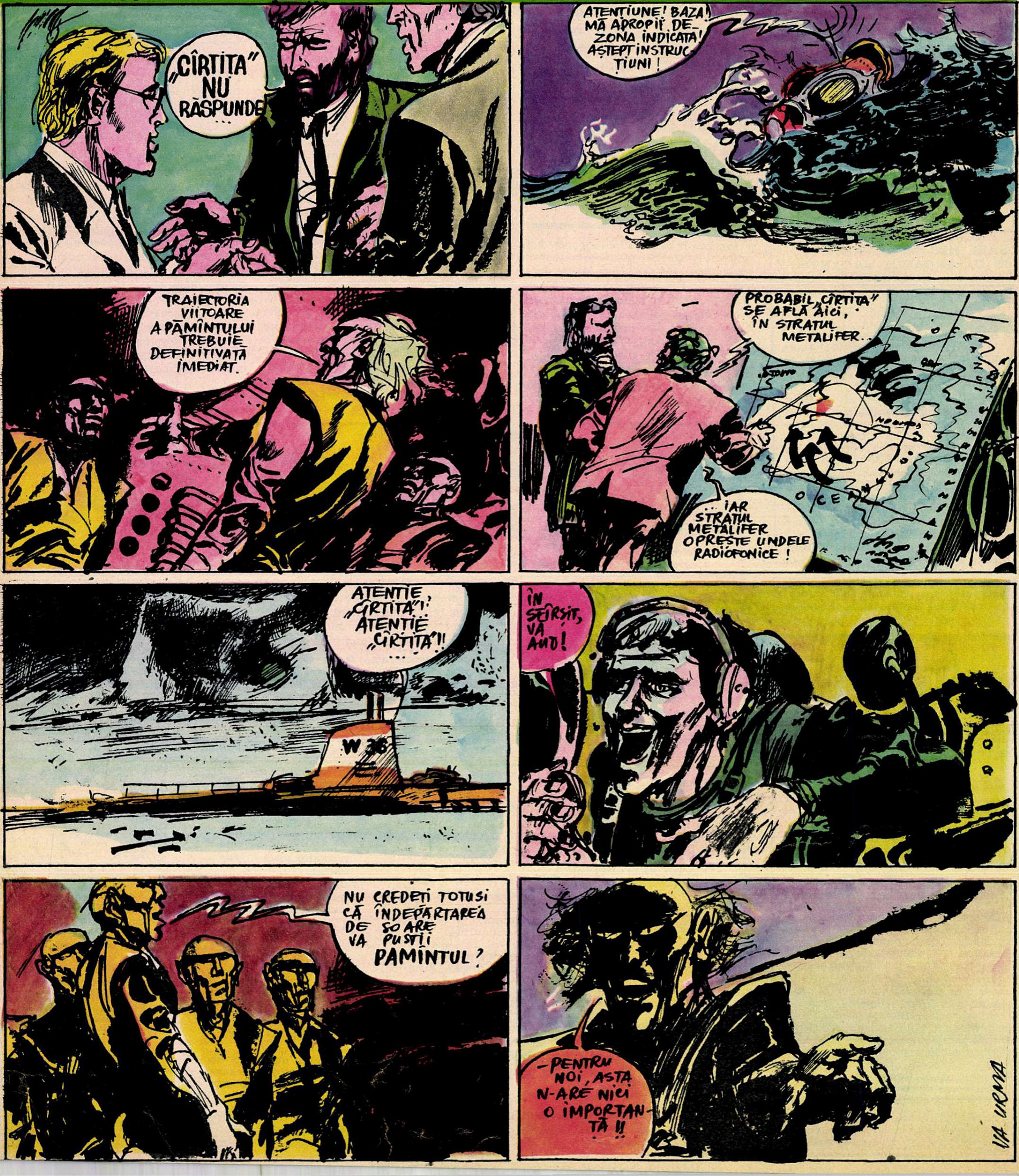
„CÎRTIȚA" NU RĂSPUNDE...
ATENȚIUNE! BAZA! MĂ APROPII DE ZONA INDICATĂ! AȘTEPT INSTRUCȚIUNI!
TRAIECTORIA VIITOARE A PĂMÎNTULUI TREBUIE DEFINITIVATĂ IMEDIAT.
PROBABIL „CÎRTIȚA" SE AFLĂ AICI, ÎN STRATUL METALIFER...
...IAR STRATUL METALIFER OPREȘTE UNDELE RADIOFONICE!
OCEAN
ATENȚIE „CÎRTIȚA"! ATENȚIE „CÎRTIȚA"!!...
W 36
ÎN SFÎRȘIT, VĂ AUD!
NU CREDEȚI TOTUȘI CĂ ÎNDEPĂRTAREA DE SOARE VA PUSTII PĂMÎNTUL?
–PENTRU NOI, ASTA N-ARE NICI O IMPORTANȚĂ!!
VA URMA

- **ORICARE DINTRE VOI, INDIFERENT DE VÎRSTĂ, POATE OBȚINE UN CART! CUM? URMĂRIND...**

- **CU TOȚII LA START!**
- **PILOT DE RALIU?**
- **DA, CU CONDIȚIA SĂ PARTICIPI LA...**

SALONUL AUTOMOBILISTIC „CUTEZĂTORII"!

PREZINTĂ PROFESORUL PARBRIZ

DESPRE CE ESTE VORBA?

Foarte mulți cititori și-au exprimat dorința de a fi posesorii unui cart. Alții ne-au scris că ar vrea să întîlnească în paginile revistei noastre fotografii ale diferitelor tipuri de automobile, cu ajutorul cărora să înceapă alcătuirea unei colecții proprii. Ei bine, vă vom îndeplini ambele dorințe! Începînd din numărul viitor vom publica, timp de 15 numere, fotografia și principalele date tehnice ale cîte unui automobil modern (unul pe număr). Rămîne doar ca voi să le colecționați, asigurîndu-vă astfel întreaga serie a «Salonului» nostru.

DAR CUM SE OBȚINE CARTUL?

Foarte simplu. Lîngă fotografia fiecărei mașini se va afla și un desen, reprezentînd conturul ei. Desenul va fi numerotat cu cifra 1 și va conține o întrebare. Toate mașinile vor fi însoțite de cîte un astfel de desen numerotat și conținînd o întrebare. Cititorul care va da cele mai interesante și mai precise răspunsuri va primi UN CART DE ULTIMUL TIP, **fabricat special, precum și echipamentul necesar unui pilot de carting!**

DECI, CE TREBUIE SĂ FACEȚI?

Decupați separat, pe măsura apariției, toate desenele cu întrebări și lipiți-le pe o fișă (să zicem, o foaie dublă de caiet) străduindu-vă să răspundeți la întrebări. Noi am ținut seamă că sînteți în vacanță, de aceea întrebările nu se adresează doar cunoștințelor, ci și isteţimii, umorului, fanteziei voastre. Trimiteți la redacție fișa cu toate răspunsurile în maximum trei zile de la apariția ultimei mașini (aceea cu nr. 15) din serie. Adresa noastră este: Revista «Cutezătorii», București, Piața Scînteii nr. 1. Vă rugăm să specificați pe plic: «Pentru Profesorul Parbriz». Atențiune: desenele pe care se află întrebarea și răspunsul trebuie decupate din revistă! Cele făcute de mînă nu se iau în considerație!

UN SFAT PENTRU TOȚI:

Nu scăpați nici unul din cele 15 numere ale revistei cu «Salonul automobilistic Cutezătorii»! Ar fi păcat ca, din pricina unei neglijențe, să pierdeți prilejul de a primi cartul nostru! Precizăm: **cititorul care va cîștiga are rezervat dreptul de a participa la proximul raliu pionieresc de carting**

La start, prieteni!

ATENȚIE! În numărul viitor, prima mașină și prima probă.

AMFORA SABINA

SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM DE POP SIMION

27. LASSO-UL

Preț de cîteva minute a durat încremenirea din salonul ospătăriei; din stînga detectivului — cum, de nu-l văzuse oare?! — țîșnește cu un salt de pisică falsul Joo (ăl fără alunițe) și aterizează pe brațul cu revolver a lui Leone, lovindu-l în cădere. Detectivul nu scapă arma din mînă, dar nici de folosit n-o mai poate folosi; derbedeul acela plin de agilitate îi imobilizează brațul și — aaa! — i-l mușcă, își înfige caninii în carnea mîinii, secundă în care Leon Gaspar (fără a sta pe gînduri și fără a ști de milă), aplică lovitura numărul 91, foarte uzitată la brutalul joc numit «catch», anume izbitura cu osul antebrațului, la înghițitoare, la mărul lui Adam, cînd adversarul face «hîc!», ca lovit cu ranga, se înmoaie, pică în genunchi, poți face cu el ce vrei. Soarta asta o are și falsul Joo. Degeaba însă, pentru că scopul acestuia era atins; a scos banda de sub somația detectivului, dîndu-le celorlalți timp să-și ia măsurile de prevedere. În salon începe o vînzoleală și o busculadă de ți se face părul măciucă, taberele se grupează și păruiala pornește năprasnică. Nu mai e nimic de făcut cu pistolul; forța și mușchii hotărăsc acum. Deci, care pe care!

În asemenea împrejurări, Leon Gaspar apelează la ajutorul creierului său de 279 carate (cîte însumează fabulosul diamant Grand Mongol, vestit în toată lumea, de unde și renumele detectivului de a avea o «minte-diamant»). Într-un fugar răgaz îi ordonă lui Dim și scamatorului «să întrețină» cît mai și cu orice mijloc dezlănțuita bătaie (ușor de zis!), spre a cîștiga timp să apeleze la autorități. Grijuliu să aibă mereu spatele acoperit, Leon Gaspar încasează ce încasează (un scaun în căpățînă, o fulgerătură de băț la sprînceană), și, în sfîrșit, pas cu pas pe lîngă perete, izbutește să iasă la libertate, în curtea hanului, de unde fuge direct la telefonul public instalat în zona «parking», lîngă fîntîna cu roată; formează pe disc un număr de două cifre, urmat de un al doilea cu cinci (bună invenție cu automatele interioare!) și obține pe loc comandamentul de miliție al orașului Constanța.

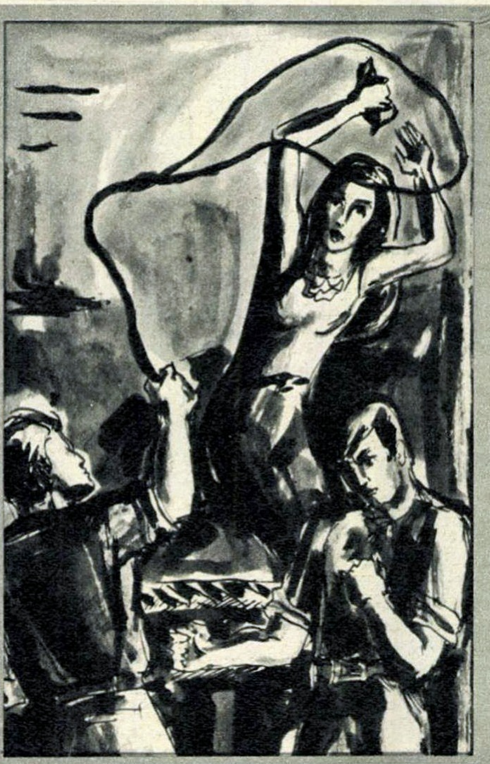

Dio Mio și Epsilon rămîn în plină păruială; dau ei ce dau, însă mai ales încasează, grijuliu să prelungească acest duel inegal. Cu toată nepriceperea, scamatorul își alege un loc strategic bun — o nișă în spatele tonomatului — de unde, înarmat cu o tavă de aramă pe care se servesc halbele, îi pălește la mir, fără alegere, pe toți cei ce intră în raza de bătaie: doi purtînd pălărie de pădurar cu pană de bibilică, bărbatul cu mustăcioară, un Joo (nu-și dă seama care), un turist neamț, Bubulina, față de care se scuză politicos «pardon, madam!»; cîțiva dintre cei atinși la scăfîrlie se resimt, își pierd echilibrul, umblă lela, învîrtindu-se, cad pe jos cu pierderea cunoștinței, moment în care omul cu joben jubilează, sare în sus de bucurie. Epsilon luptă în spațiu deschis, exact în mijlocul încăperii, urcat pe o masă, atrăgînd spre sine o mare parte din combatanți, dar și o mare parte dintre lovituri; un pumn greu (al cui credeți? al hangiului Aurică Păsat) îi strivește autorului de romane polițiste pipa între dinți, mai precis coada de cireș a pipei, (bulbul e rezistent, e din spumă de mare). Epsilon rămîne tablou (nu atît de forța loviturii, cît de surpriza situației; nu se așteptase la una ca asta, fapt pentru care exclamă: «și tu, cîrciumare?!), dar lovește în același timp setos, reușind să-l răstoarne pe spate pe impostor.

— Păzea! țipă de după tejghea Nitache-Nitouche, privind îngrozită spre falsul-Joo care își făcuse lasso din sforile perdelei și tocmai se pregătea să-l arunce asupra Amazoanei-negre care, suită pe pian, îi altoia în «numele tatălui» pe asediatori cu tocul-cui al pantofului; Saab recunoaște țipătul, face o rapidă piruetă dar — vai — tardiv, pentru că lasso-ul vampirului reușise s-o încolăcească. Sabina cade, întîi pe șirul de clape, stîrnind un bubuit muzical, după care ajunge sub instrument, la pedale, înfășurată ca în scutece. În două clipe Nitache-Nitouche este lîngă prietena ei, se repede apoi ca o leoaică asupra celui cu lasso, vrea să-i scoată ochii cu ghiarele, pînă o dă la o parte Mircea Omul-de-fier, care își bombează pieptul triunghiular și vorbește astfel (nițel mai gros decît îi permite vîrsta):

— Lasă-l pe mîna mea!

Dio Mio e plictisit de bătălie ori, dimpotrivă, i-a intrat frica în oase; șade în patru labe și, protejîndu-și căpățîna cu tava de aramă, în chip de scut, înaintează pîș-pîș, ca melcul, prin războiul nemaipomenit. Epsilon se împiedică în scamator, nu-l recunoaște, e gata să-i trimită un șut în locurile moi, cînd intrusul dă la o parte tava și Epsilon încremenește cu piciorul în aer, exclamînd cu o nereținută surpriză:

— Tu erai?!

— Mut cortul, răspunde celălalt.

— Ba, ștergi putina, pezevenghiule.

— Eroare! Eu sînt combatant loial, susține scamatorul ridicîndu-se în picioare.

Apar Nitache Nitouche și Adrian.

— Unde-i Sabina? cade întrebarea lui Dim.

Adrian tace; vorbește Nitache-Nitouche codindu-se:

— E sus. A pățit ceva.

Fug toți trei la etaj; Dim e cu întrebarea pe buze:

— Ce-ai pățit, căpriță?

— O entorsă, tăticule.

Epsilon îngălbenește. O entorsă la un picior fragil, de balerină, e curată nenorocire. Dim, lucid ca întotdeauna, decide:

— Vei sta relaxată. Nu schițezi o mișcare. Eu fug să aduc un medic, să aduc «salvarea» să... mă rog. Iar tu (spre Nitache Nitouche) vei face imediat o compresă. În cortul portocaliu găsești o trusă sanitară. Iei acid boric, fețe, foarfecă, plasture — tot ce trebuie. Înțeles? Dă-i o mînă de ajutor, Adriane.

Totul decurge întocmai și cu repeziciune. Epsilon se urcă în «scodiță», iese în șosea, ridicînd o înaltă și groasă cortină de praf. Nitache-Nitouche ia cu sine o întreagă farmacie și — gata! — gata! o rupe la fugă înapoi, la etajul hanului. Adrian abia se ține pe urmele fetișcanei care aleargă (v-am mai spus) ca o gazelă. Cei doi se reped deodată pe îngustul foaier care dă spre scara în spirală, și tot deodată suie treptele de lemn care scîrțîie, și totodată străbat culoarul, și totodată pun mîna pe clanța ușii bătută în flori de metal și... În odaie nimeni. Nitache Nitouche, picată din cer, întrebă uimită:

— Unde-o fi?

— Cred că a fost răpită, își dă cu presupusul Adrian.

(va urma)

17

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

108

Scenariul: COSTACHE ANTON **Desene: PUIU MANU**

PRINȘI CU ARCANELE ȘI ADUȘI ÎN FAȚA TEMUTULUI PAȘĂ SOLIMAN BEG HADÎMBUL, TOMA PITICU ȘI CĂLUGĂRUL MANOILĂ NU-ȘI PLEACĂ FRUNȚILE. DIMPOTRIVĂ, CURAJUL ȘI DÎRZENIA LOR ATRAG MÎNIA BEILOR. NUMAI SOLIMAN BEG HADÎMBUL NU SE LASĂ CUPRINS DE MÎNIE. EL PORUNCEȘTE: — MÎINE ÎN ZORI MĂ VEȚI DUCE PE DRUMUL CEL MAI SCURT LA TABĂRA LUI ȘTEFAN!

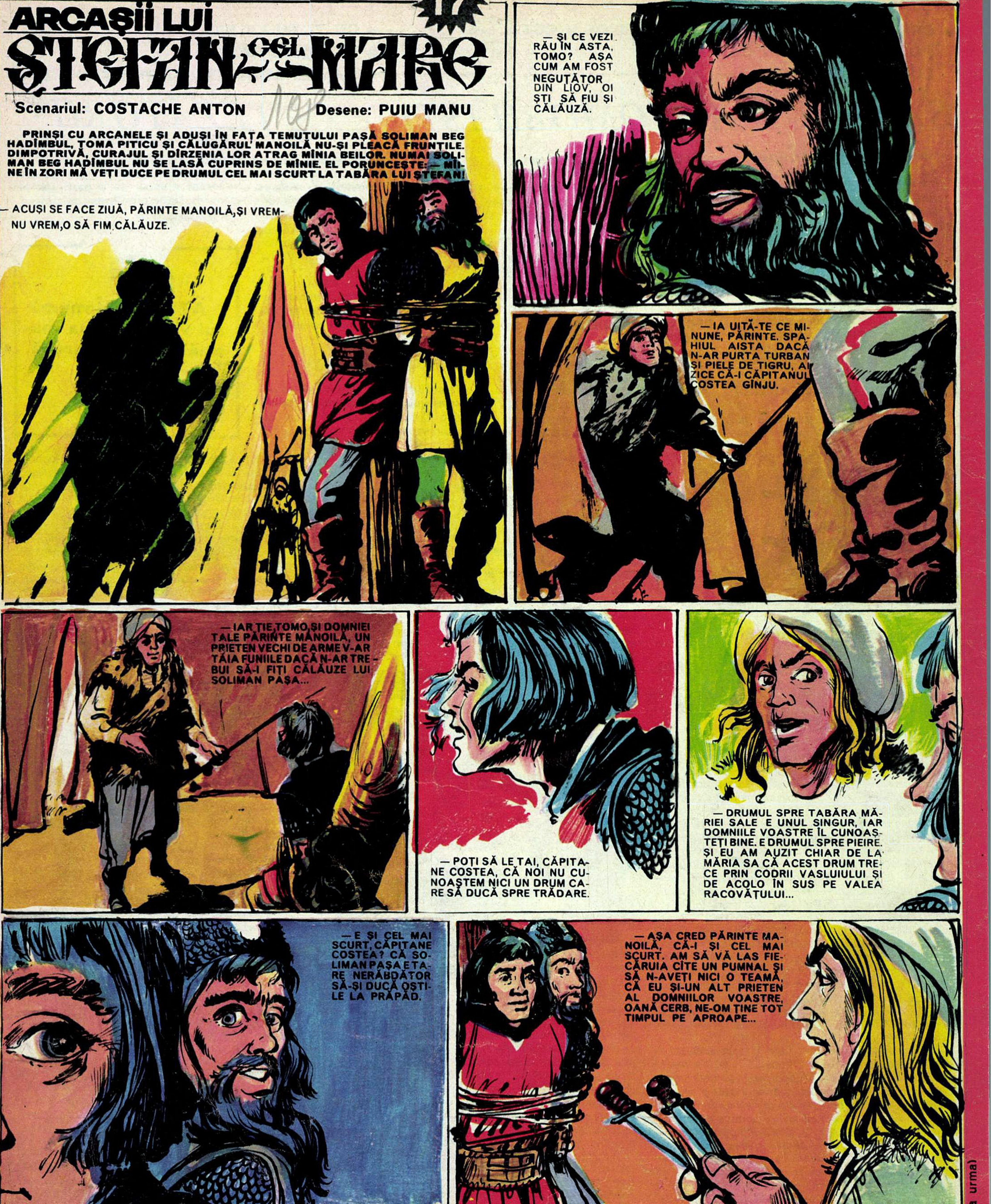
— ACUȘI SE FACE ZIUĂ, PĂRINTE MANOILĂ, ȘI VREM-NU VREM, O SĂ FIM CĂLĂUZE.
— ȘI CE VEZI RĂU ÎN ASTA, TOMO? AȘA CUM AM FOST NEGUȚĂTOR DIN LIOV, OI ȘTI SĂ FIU ȘI CĂLĂUZĂ.
— IA UITĂ-TE CE MINUNE, PĂRINTE. SPAHIUL AISTA DACĂ N-AR PURTA TURBAN ȘI PIELE DE TIGRU, AI ZICE CĂ-I CĂPITANUL COSTEA GÎNJU.
— IAR ȚIE, TOMO, ȘI DOMNIEI TALE PĂRINTE MANOILĂ, UN PRIETEN VECHI DE ARME V-AR TĂIA FUNIILE DACĂ N-AR TREBUI SĂ-I FIȚI CĂLĂUZE LUI SOLIMAN PAȘA...
— POȚI SĂ LE TAI, CĂPITANE COSTEA, CĂ NOI NU CUNOAȘTEM NICI UN DRUM CARE SĂ DUCĂ SPRE TRĂDARE.
— DRUMUL SPRE TABĂRA MĂRIEI SALE E UNUL SINGUR, IAR DOMNIILE VOASTRE ÎL CUNOAȘTEȚI BINE. E DRUMUL SPRE PIEIRE. ȘI EU AM AUZIT CHIAR DE LA MĂRIA SA CĂ ACEST DRUM TRECE PRIN CODRII VASLUIULUI ȘI DE ACOLO ÎN SUS PE VALEA RACOVĂȚULUI...
— E ȘI CEL MAI SCURT, CĂPITANE COSTEA? CĂ SOLIMAN PAȘA E TARE NERĂBDĂTOR SĂ-ȘI DUCĂ OȘTILE LA PRĂPĂD.
— AȘA CRED PĂRINTE MANOILĂ, CĂ-I ȘI CEL MAI SCURT. AM SĂ VĂ LAS FIECĂRUIA CÎTE UN PUMNAL ȘI SĂ N-AVEȚI NICI O TEAMĂ, CĂ EU ȘI-UN ALT PRIETEN AL DOMNIILOR VOASTRE, OANĂ CERB, NE-OM ȚINE TOT TIMPUL PE APROAPE...

(Va urma)

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr Lidia NOVAC. Redactor artistic Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY

1 leu